

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-87 — Bezugspreise: in der Ostmark vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr: im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr Postcheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 5. Dezember 1942

Nr. 49

Sovjeti so izgubili v 10 dneh nad tisoč tankov

Strahovite sovjetske izgube v izjalovljenih poskusih napadov med Volgo in Donom — Tudi na srednjem odseku vzhodne fronte so vsi sovjetski napadi brezuspešni — Obrambni boji v odseku Tuapse

1. decembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so nemške suhozemske sile uničile v času od 20. do 30. novembra na žariščih vseh bojev na vzhodu 1024 sovražnih tankov. Letalstvo in protiletalske baterije so uničile nadaljnjih 148 sovražnih tankov. Iz tega kratkega poročila je razvidna srditost, s katero butajo sovjetske divizije ob junaško-nemško in zavezniško obrambo, ki je pa Sovjeti kljub vsem naporom ne morejo nikjer omajati. Kjer se mimogrede zarine kak sovjetski kiln v prvo nemško črto, ga nemške čete takoj odrežejo, obenem uničujoč sovražne odrede. Operacije na vzhodu se se v preteklem tednu razvijale v ostalem kakor sledi:

Pretekli četrtek je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražnik še vedno nadaljeval med Donom in Volgo svoje težke napade s tanki in infanterijo. Vsi njegovi napadi so bili odbiti ob velikih krvavih in materialnih izgubah sovražnika. Medtem so se tudi v Stalingradu izjalovili vsi sovražni napadi.

Med Kalininom in Toropecom je pričel sovražnik na široki fronti s svojim, že pričakovanim napadom. Vsi ti napadi so bili odbiti. Začasní lokalni vdori sovražnika so bili likvidirani v protinapadih.

Po petkovem poročilu so nemške in romunske čete v področju Kalmikov raz-

bile in uničile glavnino neke sovjetske kavalerijske divizije. Več baterij je bilo uničenih. Nemci so ujeli pri tem par sto ujetnikov in dobili v svoje roke mnogo plena.

Med Donom in Volgo so se tudi v četrtek izjalovili vsi sovražni napadi ob junaškem duhu naših čet, ki so v tem odseku uničile nadaljnjih 55 sovražnih tankov. Napadi naših strmoglavcev so bili za sovražnika uničujoči. Pri Stalingradu so nemške čete na Volgi potopile dve sovražni motorni ladji.

Na srednjem odseku vzhodne fronte je sovražnik nadaljeval svoje napade z močnimi silami. Tudi ti napadi so se zrušili v nemškem ognju. 192 sovjetskih tankov je obležalo uničenih, od teh jih je uničila samo ena nemška divizija kar 34. Medtem je pa nemško letalstvo z uspehom bombardiralo sovražna zbirališča tankov, pehotne kolone in taborišča čet. Ob Nevi so nemške čete uničile 22 sovražnih čolnov pri nekem poskusu, priti preko imenovane reke.

V vzhodnem Kavkazu so se zrušili ponovni sovjetski napadi ob nemški obrambi. V teh obrambnih bojih je bilo od 27. do 30. novembra sestreljenih 60 sovražnih tankov. Letalci pa so zbili 15 sov-

ražnih lovcev. Med Volgo in Donom so se izjalovili ponovni sovražni napadi. Dočim je bilo v Stalingradu zabeležiti samo lokalne boje, so bili v velikem loku Dona zelo uspešni nemški protinapadi. Na srednji fronti in ob jezeru Ilmen so se zrušili vsi sovražni napadi. Uničenih je bilo pri tem 185 sovražnih tankov.

Po poročilu z dne 1. decembra so se izjalovili vsi nadaljevalni poskusi sovražnih napadov med Volgo in Donom. Nemško letalstvo je uspešno podpiralo operacije na zemlji. Nemški lovski odredi so pri tem zbili 43 sovražnih letal, dočim jih je protiletalska artilerija uničila 8. Jugoizpadno od Kalinina in v prostoru okrog Toropeca še trajajo srdite borbe.

Po poročilu z dne 2. decembra je imel sovražnik med Volgo in med Donom tako težke in krvave izgube, da je dan poprej izvedel samo nekaj slabotnejših napadov. Sovražni napadi v velikem loku Dona so bili v protinapadih odbiti. V srednjem odseku fronte ter ob jezeru Ilmen se še nadaljujejo srdite borbe. Sovjeti so imeli tudi topot velike in krvave izgube. Med drugimi so izgubili 92 tankov. Nemško letalstvo je medtem uspešno napadalo sovražno pehoto in tankovske odrede.

Toulon zaseden od nemških in italijanskih čet

Vojne operacije v Cirenajki in v Francoski Severni Afriki - Napredovanje čet osi v Tuneziji - Rastoče potapljanje sovražnih ladij pred afriško obalo

Pretekli petek je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo ob koncu običajnega vojnega poročila, da so se razni poveljniki francoskih čet in brodogva s častno besedo zavezali, da se bodo vključili v skupno obrambo medtem od nemških in italijanskih čet zasedenega francoskega ozemlja. Po Führer-jevi volji se teh čet ne samo nihče ni dotaknil, nego se jih je celo ojačilo, dočim se je trdnjavo Toulon prepustilo samostojni francoski obrambi. Medtem so mnogi visoki francoski oficirji prelomili častno besedo ter pobegnili na stran sovražnikov. Anglosaksonska hujskarija je medtem popolnoma razjedla francosko vojsko. V spo-

znanju, da je vsled tega ogrožena varnost nemških in italijanskih čet, obenem pa izpodkopana avtoriteta francoskega državnega vodstva, sta Führer in Duce dala povelje za zasedbo Toulona. Francoski mornarici je preperečiti nameravani izhod, nesigurne francoske čete pa je razorožiti. To povelje se je bliskovito izvršilo. Mesto in pristanišče Toulon sta v rokah naših čet. Del francoskega brodogva se je klub protipovelju francoske vlade sam potopil.

V ostalem so se razvijale vojne operacije proti Angležem in Amerikancem kakor sledi: Na tunezijski planoti so nemški letalci napadli pretekli četrtek sov-

Mussolini o sveti vojni Italije

Italijanski ministrski predsednik Mussolini je imel v sredo v fašistični zbornici velik govor. V svojem govoru, ki ga pa ob zaključku lista ne moremo objaviti niti v obširnejšem izvlečku, je podal duce verno silko vojnega in političnega položaja. Omenil je, kako potreben je bil obračun z boljševizmom, ugotovil je nadalje vojno krivdo Rooseveltovo ter se bavil izčrpno z močjo Italijanskega naroda. Ostro je obračunal s Churchill-om in francoskimi izdajalci. Mussolini je poveljeval italijanskega vojaka in nemško-italijansko zavezništvo. Smisel njegovih obširnih izvajanj je izzvenel v slovesni ugotovitvi, da bo italijanski narod še globlje sovražil svoje sovražnike in da se bo boril zvesto ramo ob ramo z Nemčijo do končne zmage.

PK-Kriegsbericht Michelfjak (Sch)

Die Kampf- und Fahrbereitschaft wird gründlich überprüft. In atemraubenden Tempo waren deutsche Panzer zur französischen Mittelmeerküste vorgestoßen. Eine kurze Ruhepause wird benutzt, um die Kampf- und Fahrbereitschaft der Panzer gründlich zu überprüfen.

Rekord podmorniškega vojskovanja

Na drugem mestu prinašamo ponosno posebno poročilo vrhovnega poveljstva nemške vojske, iz katerega je razvidno, da so nemške podmornice potolikle vse dosedanje lastne uspehe s tem, da so samo v novembru t. l. potopile nad milijon ton sovražnih trgovskih in transportnih ladij. Naši čitatelji se še dobro spominjajo, da je Führer v zadnjih svojih govorih opetovano omenil podmornice, ki nikakor niso prenehale biti to, kar jim je bilo namenjeno že od vsega početka te vojne: ostale so strah in trepet Velike Britanije, prav tako pa tudi Zedinjenih držav in Sovjetije. Ako si predočimo potopitve v Izmerih, kakor jih izvajajo nemške podmornice, nam bo takoj jasno, zakaj so udarci naših podmornic za sovražno plovbo in oskrbo tako bolni in uničujoči. Pomisliti moramo, da je — tako

razne tanke, motorizirane odrede itd. V Cirenajki so bili odbiti močni izvidniški oddelki. Tudi v Tuneziji je prišlo v petek do uspešnih bojev, v katerih so Amerikanci izgubili večje število tankov.

V Severni Afriki je bilo v soboto zabeleženih samo nekaj lokalnih bojev. Letalci so med Benghazijem in Agedabio bombardirali sovražna taborišča in kolone. Nemški in italijanski lovci so pri tem sestrelili skupno 20 sovražnih letal.

Po nedeljskem poročilu je bilo v Cirenajki beležiti samo lokalne izvidniške boje. V Tuneziji so nemške in italijanske čete zavzele neko višinsko postojanko, ki jo je sovražnik krčevito branil. Letalstvo je pri tem podpiralo te operacije. V letalskih bojih je bilo sestreljenih 16 sovražnih letal, med njimi več štirimotornih bombnikov.

Nemška lovska letala so v Južni Angliji bombardirala železnice in druge vojno važne cilje.

V vzhodnem Sredozemskem morju je neka nemška torpedovka potopila bivšo grško podmornico »Triton« ter ujela nje-

ali tako — še nekam lahko, nadomestiti uničene bataljone ali letala, zelo težavno pa je nadomestiti potopljeno tonažo. Večtisočtonski parnik je rezultat večmesečnega, skrajno napetega dela tisoč inženjerjev in strokovnih delavcev, da ne govorimo o ogromni uporabi jekla in železa, ki ga zahtevajo ladjedelnice za izvršitev svojih nalog. Položaj naših sovražnikov pa je odvisen predvsem od stalne oskrbe zelo daleč eksponiranih bojišč. Vsaka ladja, ki je pogoltnejo valovi morja, je košček izgubljenega potenciala. Tega se zavedajo zlasti Angleži, zato njihovi admirali vedno znova opozarjajo na veliko nevarnost nemških podmornic. Stotine in stotine nemških podmornic preži v vseh morjih na svoj bogati plen. Z enim samim torpedom uniči taka podmornica na desettisoče ton hrane in vojnega materijala, v mnogih slučajih pa pošljejo podmornice na tisoče sovražnih vojakov v hladen grob. Nadmoč Nemčije in osi v pogledu podmorniškega vojskovanja je tako očitna, da ne potrebuje nikakih komentarjev. Sedaj, ko so nemške

no posadko. V času od 7. do 25. novembra je bilo v severoafriških pristaniščih in vodah potopljenih 23 trgovskih in transportnih ladij s skupno 165.000 brt. 11 ladij s 100 tisoč brt. je bilo tako težko poškodovanih, da je računati z njih potopitvijo. Nadalje je bilo poškodovanih še 65 ladij s 398.000 brt. Mimo tega sta bili z bombami poškodovani dve bojni ladji in dva nosilca letal. Uničenih je bilo pet križark in pet rušilcev ter spremljevalnih ladij, 28 križark in rušilcev ter drugih edinic je zadobilo težke poškodbe.

Nemške in italijanske čete so napadle sovražne motorizirane odrede v Tuneziji ter ujele številne sovražne vojake. Letalstvo pa je noč in dan bombardiralo pristaniške naprave v Alžiru in v luči Boné. Po poročilu z dne 2. decembra so nemški letalci prizadejali sovražniku v zapadni Cirenajki težke izgube. V Tuneziji so izvršile nemško-italijanske čete protinapad ter vrgle sovražnika iz več vasi. Devet sovražnih tankov je bilo uničenih, osem sovražnih letal brez lastnih izgub sestreljenih.

podmornice potolikle vse svoje dosedanje rekorde, pa hočemo kljub temu citirati nekaj glasov k tem junaškim činom naših podmorniških posadk.

Italijanski tisk je objavil posebno poročilo nemškega vrhovnega poveljstva na zelo viden način. Z velikimi črkami na naslovnih straneh poudarjajo italijanski listi, da so podmornice v tem primeru porazile vse svoje dosedanje lastne rekorde. »Messaggero« ugotavlja v svojem komentarju, da sovražna plovba ni nikjer več varna pred nemškimi podmornicami. Ako se pomisli, da v nemških rezultatih italijanski letalski in podmorniški uspehi niso zapopadeni in da se število podmornic osi vedno bolj zvišuje, je lahko reči, da je podmorniška vojna v tem trenutku činitelj, ki obvladuje vso vojno situacijo. Nikakor ni izključeno, da bo to vojskovanje prej ali slej tudi odločilni činitelj sploh.

»Il Popolo di Roma« piše, da onemogoča borba proti sovražni plovbi, ki je vedno hujša, vsak sovražni načrt napada na Evropo. »Il Popolo di Italia« pa ugotavlja, da je rodila tekma med ladjedelnici in torpedi — ne vključivši italijanske in japonske uspehe — ogromno zmago. Sovražnik je samo vsled dejstva nemških pomorskih sil izgubil povprečno vsake tri ure po en parnik. Angleške in ameriške uradne tolažbe, namenjene narodom anglosaksonskih držav, se niso uresničile. Potopljena tonaža je preskočila v enem samem mesecu milijon ton. To je rekord, ki ni bil dosežen med vojno niti v najbolj ugodnih poletnih mesecih. Naj sovražna agitacija razširja glede gradnje novih ladij še tako astronomske številke, te številke morajo obledeti napram konkretni realnosti bilance nemških potopitev.

»Corriere della Sera« poudarja, da so izredni uspehi nemških podmornic rezultat vedno večjih izkušenj podmorniških poveljnikov, obenem pa tudi rezultat izboljšanja podmornic samih. Medtem ko so številke potopitev v lanskem jeseni in zlasti novembra 1941 močno nazadovale, so podmornice v tem novembru potopile rekordno število 1.035.200 brt. To število dokazuje, da razširjajo podmornice stalno svoj akcijski radius, obenem pa se zvišuje njih število.

Ze iz teh kratkih komentarjev je razvidno, da je nemško podmorniško vojskovanje doseglo stanje, ki se mora nujno pokazati v splošnem vojnem položaju. Ko vse to ugotovljamo, se spoštljivo klanjamo posadkam naših podmornic, junakom, ki dan in noč izpostavljajo svoje zdravje in življenje za doseg končne zmage.

Wie verdunkeln

von 18
bis 8 Uhr!

Bombi iz zraka je lut najboljši in najbolj siguren cilj. Zato zatemnjujte v redi!

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Exos Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Oeloh; alle in Marburg a. d. Drau, Badpassé 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgeides.

Novembra potopljenih 166 sovražnih ladij

Doslej največji rezultat v tej vojni - Nemške podmornice so posekale najvišji mesečni rezultat v septembru 1942 za celih 200.000 brt.

V torek je izdalo nemško vrhovno poveljstvo sledečo posebno vest: Nemške letalske in pomorske sile so potopile v mesecu novembru skupno 166 ladij z 1.035.200 brt. Uspehi meseca septembra 1942 so bili tako nadkriljeni za 23.500 brt. S tem je bil dosežen doslej največji rezultat v tej vojni. Od tega so uničile podmornice v Severnem in Južnem Atlantiku, v Lednem morju, v obrobni vodah Indijskega oceana ter pred obalo Francoske Severne Afrike 149 sovražnih trgovskih ladij in transportnikov s skupno 955.200 brt. Nemški hitri čolni so potopili v Severnem morju in v Kanalu osem ladij z 20.000 brt, odredi bojnega letalstva pa devet trgovskih ladij z 60 tisoč brt.

Podmornice so poškodovale 30 ladij tako, da je računati z njih popolno izgubo, prav tako pa je letalstvo poškodovalo 72 ladij. Pod najtežjimi vremenskimi in vojnimi razmerami so nemške podmornice na ta način nadkrilile svoj največji mesečni rezultat od septembra letošnjega leta za okrog 200 tisoč brt.

V boju z vojnimi ladjami so potopile naše podmornice v novembru 3 križarke, 6 rušilcev, 2 korvete in 1 podmornico. S torpedi so poškodovale nekega nosilca letal, 2 križarki, 3 rušilce in več spremeljivalnih ladij.

Letalstvo je potopilo neko podmornico in neko manjšo edinico angleškega brodograja. Preko tega so z bombami zadeli nemški letalci 1 bojno ladjo ali težko križarko, 4 nosilce letal, 28 križark, rušilcev in manjših edinic. Nekatero ladjo so bile parkrat zadete.

V javljenem številu pa niso zapopadene težke izgube sovjetskih trgovskih in transportnih ladij. Letalstvo je potopilo ob obali Črnega morja, ob Kaspiškem jezeru, na Spodnji Volgi in na Ladoškem jezeru 19 transportnih ladij, vlačilcev in druga vozila raznih velikosti, med njimi dve petrolejski ladji, 26 oskrbovalnih ladij različnih velikosti je bilo poškodovanih. Vsled letalskih napadov je bila potopljena nadalje neka sovjetska topničarka. Dve nadaljnji topničarki, ena protiletalska ladja in dvoje hitrih čolnov je bilo poškodovanih.

Tarnanje sovjetskega tiska

Moskovski tisk zabičuje Stalinovim čredam najbrezobzirnejše sovraštvo do Nemcev - Z lažmi bi se radi obdržali na površini

Nemški listi objavljajo zelo zanimive glasove sovjetskega tiska, ki se trudi na vse kriplje podžgati sovjetsko prebivalstvo k povišanim storitvam na polju prehrane, zlasti pa za fronto, da bi se na ta način dobilo »pogoje, ki so potrebni za odstranitev hitleristov s sovjetskega področja«. Moskovski listi bi pač radi prekričali splošno spoznanje, da Sovjetija ne more računati na neposredno vojaško pomoč Velike Britanije in Amerike.

Tako se huduje moskovska »Pravda« zlasti nad dejstvom, da odpovedujeta ne samo organizacija in dovoz za sovjetske čete, kajti vodilni list Sovjetije ugotavlja tudi povsem brutalno, da pri boljševidskih državljanih pojema veselje do dela, obenem pa tudi zavest odgovornosti. Tako ležijo velike množine žita pod milim nebom. V kolhozu »Gigant« so sušilnice za žito brez oken. Dovož žita k sprejemnim postajam je nemaren ter se izgubi

veliko žita, namenjenega prehrani vojske in prebivalstva. Temu nasproti pa opozarja »Pravda« na primer Nemčije, kjer se kljub pomanjkanju pridelkov vsled načrtno in vestno organizacije ne izgubi niti prah moke ali košček krompirja. V čudnem protislovju s to ugotovitvijo pa fantazira »Pravda« v nek drugi izdaji, da je prehranjevalni položaj nemškega naroda vedno težji in da se približuje katastrofi. Tako je baje pripovedoval nek švedski potnik sotrudniku lista, da je dobil na svojih potovanjih križem Nemčije zjutraj in zvečer samo košček koruznega kruha, opoldan pa samo krompirjevo juho brez masti. Iz te ugotovitve bi se moralo sklepati, da ljudje v Nemčiji padajo v stotinah na ulicah vsled slabosti. V nasprotju s to trditvijo pa očita »Pravda« Nemcem, da se ozirajo pri razdelitvi živeža samo na Nemce, ki dobijo vse v redu, dočim baje morajo inozemski delavci in zlasti sovjetski delavci v masah umirati od lakote.

Sploh pa je opaziti, da bi sovjetski tisk zelo rad navdihnil slehernega sovjetskega državljana s paničnim strahom pred Nemci. Tako pišejo »Izvestja«, da so Nemci »divje zverje, ki jih vodi pravcata psihoza »ljudožerstva«. Nemci sami — tako pišejo »Izvestja« — živijo pod neznošnim terorjem plutokratske plasti, ki hoče s starimi metodami nemškega militarizma in imperializma podjarmiti ves svet. Nemčija je pod hitlerjevskim vodstvom »špilja volkov«, »središče tatvine in banditstva«. Še huje — tako pišejo »Izvestja« — je v po nemških četah zasadenih pokrajinah, kjer jemijejo med tujerodnim prebivalstvom talce ter istim režejo glave pod pretvezo namišljenih zločinov. Najhuje je po sovjetskem listu v Franciji, »kjer so po polomu francoske države izbrisani vsi sledovi človeške kulture«. Z navajanjem takih in slično zlobnih izmišljotin prihaja sovjetski tisk do zaključka, da je dolžnost slehernega sovjetskega državljana, sovražiti Nemce brezobzirno ter vsakega Nemca, ne oziraje se na izbiro sredstev, tudi uničiti.

Iz vsega tega je razvidno, da jim prede sila slaba, ko se morajo posluževati takih sredstev za razbičanje sovjetskega sovraštva proti vsemu, kar je nemškega. Židovski tintomazi v Moskvi vedo, da gre za konec Sovjetije in njihovega gospodstva, zato lažejo satansko, da bi na ta način še nekako podžgali Stalinove črede k zadnjemu odporu.

* .Zakaj sem prijatelj Nemčije?« Na to vprašanje je odgovoril ravnatelj portugalskega lista »A Sefera«, Felix Correia, in sicer kakor sledi: »Od začetka španske meščanske vojne, sedanje vojne in zlasti od izbruha vojne na vzhodu, je bila Nemčija živo srce odpora proti sovražnikom Evrope. Kot sovražnik komunizma, demokracije in kapitalizma, moram nujno želeti zmago tisti državi, v kateri vidim moje ideale najbolj oživetvovane. Moji obiski v Nemčiji so mi dokazali, da je Nemčija pravično uresničila socialno revolucijo. Prepričan sem, da bi Evropa kmalu postala torišče gangsterjev in boljševikov, ako Nemčija ne bi mogla braniti sebe in ostale Evrope. Gre za vprašanje življenja in smrti ne samo za kako plast ali skupino, temveč za vso Evropo. Radi tega sem za Nemčijo. Kdor pa v Evropi deluje za sovražnike našega kontinenta, pripravlja svoj lasten pogin.«

PK-Aufnahme: Kriegsberichter Sommerschuh (Wb.)

Frankreich unter dem Schutz der deutschen Wehrmacht
Panzerpähwagen auf dem Marsch durch eine südfranzösische Stadt. Begegnung mit einer bespannten Kolonne.

Reichsminister dr. Goebbels o vojnem položaju

Pomembna izvajanja pred pehotnimi oficirji

Pretekli ponedeljek je govoril Reichsminister dr. Goebbels pred častniki neke pehotne šole. Častniki so prišli s fronte, da bi dokončali poseben tečaj. Najprej je pozdravil komandir pehotne šole s prisrčnimi besedami ministra, ki je nato podal obsežen pregled vojaškega in političnega položaja. Obenem je dr. Goebbels izvajal iz orisanega položaja konsekvence, ki izhajajo iz vojne, katero so nam sovražniki vsilili. Minister dr. Goebbels je izvajal med drugim sledeče misli:

Na vzhodu so bili v preteklem poletju izvojevani odločilni uspehi. Te uspehe so nam poskušali Sovjeti sedaj zaman iztrgati iz rok. Nemška vojska, ki je v pretekli zimi zbrala svoje izkušnje, se podaja v zavesti svoje zmagovitosti v borbe bodočih mesecev. Tudi v Afriki — tako je dejal minister — gledamo z odločnostjo v oči nadaljnjemu razvoju. Nobeno kričanje naših sovražnikov nas ne more premotiti v zavesti, da sovražniki niso imeli niti korajže niti moči, da bi na evropskih tleh ustanovili s tolko bahavostjo napovedano »drugo fronto«. Medtem pa se neusmiljeno nadaljuje bitka na svetovnih morjih. Uspehi pravkar preteklega meseca pa so znova pokazali, da o končnem izidu te bitke ne more biti nikakega dvoma.

Dr. Goebbels se je nato bavil z neumno trditvijo, da dela čas za naše sovražni-

ke. Seveda: končna zmaga je vprašanje časa in potrpežljivosti. Odločal bo pa vsekakor tisti, ki bo imel na razpolago prostor. Prostor je pa brez dvoma naš. Za ta prostor gre borba in ne za brezkrvne ideale. Ta vojna — tako je poudaril minister — naj dokonča, kar je pričela nacionalsocialistična revolucija!

Reichsminister dr. Goebbels je nato podal upogled v načela in delavne metode nacionalsocialistične častnikarske politike in propagande ter svetovnopoličnih borb zadnjih let.

Dr. Goebbels je častnikom tolmačil zahvalo vsega nemškega naroda napram nemški pehoti. Sicer je res, da drugi rod orožja izžarevajo vsled modernizacije našega mišljenja večji čar, toda kraljica orožja je in ostane infanterija. Infanterija je bila že tedaj, ko si še drugih rodov orožja niti nismo predstavljali. Tako poseduje infanterija najponosnejšo tradicijo. Tudi v času, čigar silni tempo diktira motor, si je infanterija ohranila svoje jeklene ideale. Istočasno pa navdaja pehoto moderni duh naše dobe. S svojo solidarnostjo, hrabrostjo, z napadalnim duhom in z vso vztrajnostjo odloča končno infanterija o izidu zgodovinskih bitk in njih zadnjih učinkov.

Častniki so z napetostjo poslušali pomembna izvajanja Reichsministra, ki je ostal še ves večer gost pehotne šole v krogu častnikov.

In der Salzsteppe zwischen Kaukasus und Wolgamündung

Von Kriegsberichtler Dr. Kurt Wessely

Im Osten, Ende November

PK. Wir sind in einem Teile der Ostfront, von dem kein Wehrmachtbericht erzählt, wo es keine Front, keine landschaftlich auffälligen Merkmale gibt. Es ist der Saum der Steppe, die sich eigentlich schon eine Wüste, zwischen dem Kaukasus und der Wolgamündung längs des Kaspischen Meeres hinzieht. In unserem Rücken liegen die reichen Getreidefelder des Kubangebotes, die sich nach Osten unmerklich in die sandige Steppe verlieren. Am Rande der Wüstenzone liegen einige Dörfer mit einer Bevölkerung, in der kaukasische und türkisch-tatarische Elemente mit dem russischen sich vermischen. Diese Dörfer sind Oasen gleich Stützpunkte unserer Verteidigung und Versorgung. Um sie geht der Kampf. Irgendwo im Osten sammelt der Feind Kräfte, verstärkt die Gruppen Versprengter und Banden aus der Luft, setzt sie auf eines dieser Dörfer an, bildet einen Angriffskern. Er erringt vielleicht auch einen Augenblickserfolg, um dann wieder in die Wüste hinausgetrieben zu werden. Die Nachschubschwierigkeiten setzen seinen Operationen gewisse Grenzen. Mag er sich auch im Osten zeigen und in der Steppe umherziehen, so hat er damit doch nichts erreicht. Umso erbitterter sind daher seine Bemühungen, in die Kulturlandschaft des Westens einzubrechen, deren reiche Vorräte jetzt nach der Ernte ihn besonders reizen müssen.

Tagesvorstoß über hundert Kilometer

Gestern ist der Feind, nachdem er uns vor einem dieser Dörfer ein schweres

Gefecht lieferte, wieder zurückgewonnen. Hat er den Vorstoß aufgegeben, wo stehen jetzt seine Kräfte, wie stark sind sie? Dies aufzuklären ist Auftrag unseres Spätrtrupps. Mit der Weite des Raumes wächst das Ziel: An die hundert Kilometer beträgt unser Tagesmarsch, fünfzig Kilometer weit stoßen wir in das Niemandsland vor, einen ganzen Tag lang müssen wir bereit sein, dem Feind zu trotzen und uns durch überlegene Schnelligkeit einen Rückweg erzwingen, für den uns niemand eine Hilfe senden kann, auf dem es kein Versteck, keinen Schlupfwinkel gibt.

Wir fahren an Berchanen vorüber, die

Karte zu den großen Erfolgen der deutschen und italienischen Luft- und Seest. eiträfte gegen die britisch-amerikanische Landungsflotte. Scherl-Bilderdienst-M.

sich wie die Dünen am Meer über der Steppe aufwölben und mit silberner Sandkrone nach Osten blicken, wir übersetzen die Kurgane, Grabhügel der Völker, die in altersgrauer Zeit hier durchzogen, jetzt oft beliebte Stützpunkte für schwere Waffen. An verlassen Schäferhütten kommen wir vorbei, an großen Herden friedlich grasender Rinder, um die sich kein Mensch kümmert. Einsam modern die Gerippe gefallener Rinder und Kamele in der Steppe. Aufgegebene artesische Brunnen sind jüngste Zeugen des Kampfes der Kultur um diesen gottverlassenen Erdenwinkel, der zwar nicht weiß, aber fast leer auf unseren Landkarten erscheint. Worte in unverständlichen Sprachen, wohl in einem der zahlreichen Turkdialekte, sind auf ihnen gedruckt und eigentümliche, eigens geschaffene kartographische Zeichen, die die ganze Skala von der einfachen Krautsteppe bis zur vollendeten Sandwüste umfassen. Oft schimmert die Erde flockig weiß. Das sind nicht die Federn geschlachteter Hühner, die untrügliche Markierung östlicher Vormarschstraßen, sondern reines Salz. Niederklag der verlandenden Seen und Tümpel. Dieses Weiß steht in grellem Gegensatz zur rostigen Farbe einzelner Pflanzen, die in langen Streifen die staubgraue Steppe durchziehen und ihr doch so etwas wie Leben und Abwechslung verleihen. Diese Abwechslung tut den Augen wohl, die nun schon stundenlang ohne Rast den Horizont absuchen.

Den Feind aufgestöbert

Bis jetzt haben wir noch keines Menschen Gestalt erblickt. Ganz draußen bewegte sich einmal eine größere Staubwolke, vielleicht eine Sowjetschwadron nach Osten, unserem Trupp unerreicherbar. Der Tag neigt sich dem Ende zu, bald muß die Dunkelheit einbrechen und vom Feinde haben wir noch immer keine Spur entdeckt. Da taucht ein Dorf auf, das äußerste Ziel, das uns gesteckt ist. Der Wegweiser, ein Einheimischer, in wilder Pelzmütze, dem man allein nicht begegnen möchte, steigt vom Führerpanzer zu uns über. Es wird also ernst! Vorsichtig fahren die Panzer dem Dorfe zu, die Lastkraftwagen vorsichtig hinterdrein. Die ersten Schläge der Kampfwagenkanonen erschüttern die Luft. Absitzen, die Gruppe ordnen. Aber der Kampf dauert nicht lange. Unser Auftrag ist erfüllt. Wir haben den Feind endlich in der weiten Wüste aufgestöbert, wissen, wie stark er ist. Das ganze Dorf wimmelt von Bolschewisten, die im Abmarsch gegen Osten begriffen sind. Sie haben den Dorfrand zur Deckung mit stärksten Waffen gesichert und bald pfeift und knallt es um unsere Köpfe. Es ist die höchste Zeit, zu verschwinden, bevor sich der überraschte Feind sammeln kann und erkennt, daß ihm nur ein schwacher Spätrtrupp auf den Fersen ist. Wir ziehen uns zurück, aber noch bevor wir die Mannschaftswagen erreicht haben, flammt plötzlich einer von ihnen, durch Pak getroffen, auf und verbrennt mit einer riesigen Stichflamme. Rasch sind die übrigen Fahrzeuge bestiegen, die uns in schnellster Fahrt aus dem feindlichen Feuer in die Steppe hinaustragen. Der Feind denkt nicht daran, uns nachzusetzen, die Schüsse unserer Panzer haben ihm zu übel mitgespielt. Die Nacht zieht herauf, in ihrem Schutz sind wir zunächst geborgen.

Jeder Mann überwacht unvorstellbar großen Raum

Nun können wir halten und unsere Verluste überblicken. Nur ein Soldat wurde verwundet. Er schläft jetzt, betreut von seinen Kameraden, langsam ein, nachdem

Nadarjenost Spodnještajercer za tuje jezike

Jezikoslovci trdijo, da se med vsemi kulturnimi narodi najdejo poedini ljudje, ki imajo prav poseben talent ali nadarjenost za učenje tujih jezikov. Poliglotti, to so obvladovalci več jezikov, so v tem pogledu istega mnenja. Uk tujih jezikov prvim in drugim daje nekako pravico, o tej zadevi podajati svoja mnenja, ki se v glavnem popolnjujejo v tem, da so nekatera ljudstva razen posameznih izrednih jezikovnih talentov v splošnem prav posebno pristopna, dovzetna in zmožna, naučiti in spopolniti se v tujih jezikih. Ta nadarjenost ima svoj izvor v rasi, v podnebnju, v krajih in legah, kateri dolično ljudstvo pripada, oziroma kjer se njegova domovina nahaja. Tudi Spodnja Štajerska slovi, da je njeno prebivalstvo že od nekdaj imelo razmeroma največ obvladovalcev tujih je-

zikov. Da to na celi črti drži, smo v našem listu imeli priložnost že večkrat v raznih sestavkih dokazati tistim, ki morda o tem mnogo ne razmišljajo in tudi ne opazijo, da so redke dežele, kjer bi tako veliko število prebivalstva kakor na Spodnjem Štajerskem obvladalo v govoru in pisavi po več jezikov. Treba se je samo malo zamisliti nazaj v predvojno dobo, ko je bil uvoz inozemskih časopisov in knjig mogoč. Spodnještajere je načitan človek, ki si svojo splošno in jezikovno znanje širi in spopolnjuje, dokler živi. To ne velja samo za študirane ljudi, temveč v širjem smislu. Po raznih čitalnicah in kavarnah je spodnještajerski čitalec od inteligenta do trgovca, uradnika, nameščenca in delavca, da ne govorimo o dijakih, ki so pri tem na prvem mestu, prebral in listal zasledujoč vse, karkoli se širom sveta dogaja, po časopisih, revijah in knjigah, ki so bile tiskane do v petih in celo šestih jezikih. Samo evropski lokali ki so po kakih letoviščih ali podobno, mišljeni zgolj za tujski promet, so se v mnogojezčnosti svojeza za goste na razpolago danega čtiva lahko uvrstili med čitalniške lokale spodnještajerskih mest. Samouki tujih jezikov so med spodnještajerskim ljudstvom močno zastopani in če ni vedno priložnosti, da bi svoje jezikovno znanje tudi praktično uporabljali, ga kljub temu spopolnjujejo, če ne gre drugače, v medsebojni konverzaciji ter v stalnem čitanju in študiranju periodičnih publikacij, kar jim hkrati omogoča spoznavati in zasledovati dogodke in novosti po širnem svetu.

Pri tej priložnosti ne bo odveč, če se prisomni, da je Spodnještajerska že pod bivšo monarhijo v jezikovnem pogledu igrala zavidno vlogo. Če je kakšen državni urad, pa naj si bo v Wien-u, Prag-i, Graz-u ali Trstu potreboval človeka, ki je obvladal več jezikov, je bilo samo ob sebi umevno, da je tako delovno moč bilo treba iskati na Spodnjem Štajerskem. Tolmači, reševalci snisov, ki so bili sestavljeni v raznih, v bivši državi govorečih jezikov, so bili uradniki, ki jim je zibelka tekla na Spodnjem Štajerskem. Še bolj je vse to prišlo do izraza v armadi in mornarici takratne monarhije. Vojaštvo vseh mogočih narodnosti, ki je stalo pod nemškimi upravim in poveljniškim aparatom, kmečki ljudje in delavci, ki so v mnogih primerih obvladali edino svoj vaški dialekt s prav malim besednjakom, nepismeni in nezmožni čitanja, se je moralo ne samo v vojaškem oziru izvežbati, temveč tudi v splošni izobrazbi dvigniti ter naučiti vsaj za službene potrebe nemškega jezika. Iz nobene dežele takratne velike države se ni moglo dobiti toliko podčastnikov in častnikov z znanjem več jezikov v govoru in pisavi, kakor iz Spodnje Štajerske, ki so z svojo prilagodljivostjo in pridnostjo razen normalnih vojaških dolžnosti čisto v kratkem času napravili iz zaostalih kmetov in de-

lavcev, oziroma njihovih sinov, ne samo dobre vojaške, temveč tudi dobre državljane. Stara avstro-ogrška pesem, da je najbolj robati hribovski drvar ali pastir po odsluženju vojaške službe prišel kot nekakšen gospod, kultiviran in izobražen domov v svojo rodno vas, gre v veliki meri na račun zaslug spodnještajerskih podčastnikov in častnikov, ki so kot obvladovalci drugih govoric iz istih vojakih napravili ljudi, jih v splošni izobrazbi dvignili, da so pozneje postali orožniški, finančni, poštni in podobni uslužbenci. Marsikateri Poljak zaostale Galicije ter Bosanec bi vse to lahko potrdil iz lastnega doživlja.

V ilustracijo navajamo da je med prvo svetovno vojno pri takozvanem zbirališču ozdravelih ranjenih in bolanih vojakov, ki so jih vojaške bolnice v zaledju pošiljale nazaj na jugovzhodno bojišče, in sicer v Ljubljani, služboval neki narednik, doma iz Spodnje Štajerske, kot tolmač in službovoči narednik ali „špis“ po današnjem. Ta mož je iz dneva v dan prezival in razporejal novo došle vojaške ter jih sestavljal v skupine, ki so nato kot transporti odhajali na fronto. Pisec teh vrst je imel priložnost, opazovati delo tega narednika. Ta mož, ki se mu je po vseh znakih videlo, da razen ljudske šole ni videl v notranjščini nobenega drugega učnega zavoda, je svojo službo opravljal recí in piši v enajstih jezikih, ki jih je v govoru popolnoma, pismeno pa za službeno potrebo zadostno obvladal. Ta človek je imel tako sijajen spomin, da je na primer neki stari ženski, ki je povpraševala za svojim pred več kakor štirinajstimi dnevi dolično zbirališče zapustivšim sinom, lahko, ne da bi sploh kaj povpraševal razen po imenu in priimku, dotični materi do vseh podrobnosti popisal obraz in postavo ter izgled njenega sitta in seveda tudi dan odhoda njegovega transporta iz Ljubljane.

Spodnještajerski bataljon prostovoljcev, ki je ležal v svetovni vojni nekje blizu Kostanjevice, je nekoč moral poslati v neki pionirski tečaj, ki se je vršil pri St. Petru na Krasu, 1 častnika, 2 podčastnika in 10 mož, da se njih, kakor iz vseh ostalih polkov soške fronte, izvežba v najnovejših spopolnitvah, ki jih je pionirska tehnika zbrala po raznih bojiščih. Razume se, da je na ta način v ta pionirski tečaj prišla mešanica vojakov vseh narodnosti, ki so živele v bivši Avstro-Ogrski. Pouk in predavanja ter praktična dela so se pa vršila seveda v nemškem jeziku. Pri razlagi raznih tehniških zadev ni manjkalo težav. Vsako stvar je bilo treba razlagati vojakom v njihovih maternih jezikih. Pri tem je skupina spodnještajerskih prostovoljcev znanega K. k. Freiw. Schützenfeldbatalion-a Marburg IV, in sicer podčastniki in moštvo, igrala najboljši tolmače, čemu so se udeleženci tečaja čudili. Ni jim šlo v glavo, da bi navadni vojaki obvladali več jezikov. Najbolj so se pa postavili spodnještajerski prostovoljci na tem tečaju takrat, ko je njihov lajtnant, komaj nekaj nad 20 let star

wir seine Wunden so gut es ungeschulte Soldatenhände vermögen, verbunden haben. Nur die stärksten Stöße unseres LKW. reißen ihn noch aus seinem Halbdämmern. Denn trotz der Nacht haben wir unser Tempo beschleunigt und fegen, was das Zeug halten mag, über die Steppe. Wer weiß, welche Überraschungen uns noch bevorstehen! Von rechts her steigen Leuchtkugeln hoch, — es sind Feinde, die unsere Fahrzeuge gehört haben. Sie sind aber noch viel zu weit, um uns anzugreifen zu können. Nach stundenlanger Fahrt durch die nachtdunkle Steppe tauchen die Umrisse eines Dorfes auf. Sind wir vor unserer Unterkunft? Der Wegführer hat die Orientierung verloren und vermag es nicht mehr zu sagen. Da springt unsere Funkstelle ein und erbittet Leuchtzeichen. Kaum ist der Spruch quittiert, steigen dicht vor uns auf, genau in der bisherigen Fahrtrichtung, deutsche Leuchtkugeln auf. Wir haben das Dorf gefunden, haben mit unseren Kompassen die Richtung besser eingehalten als der alte Tatare, der sein Leben lang durch die Steppe streifte und bei dieser nächtlichen Fahrt sein Heimatdorf nicht wieder erkannte. Wir halten beim Verbandplatz. Hier stehen die Krankenträger schon bereit, und als der Verwundete in den Operationssaal getragen wird, nimmt der Arzt die Instrumente in die Hand. Unsere Funkstelle hatte uns auch hier angemeldet. Beim Stabe, der den Fliegerangriff gut überstanden hatte, wartet man schon auf unseren Bericht. Er ergibt mit anderen Meldungen ein klares Bild der Lage. Der Feind zieht sich überall zurück, hat es aufgegeben, hier unsere Dörfer anzugreifen. Wir wissen jetzt, wo er steht, aber morgen schon kann er wieder in die unendliche Steppe versickert sein. Dann werden wir wieder Spähtrupp fahren. Der Kampf wird vielleicht noch verbissener und zäher als an der übrigen Front sein, denn jeder Mann ist hier unersetzlich und hat einen unvorstellbar großen Raum zu überwachen und zu beschützen.

Die Gesunderhaltung
der deutschen Familie
durch die
Einsparungen der NSV.
ist unsere allergrößte Aufgabe

TU DEINE PFLICHT
UND GIB FÜR DAS
KRIEGS-WHW

4. OPFERSONNTAG AM 6. DEZEMBER

Spodnještajerci !

Prispavajte v nedeljo, dne 6. decembra
v hišno zbirko za Winterhilfswerk

Reichsjugendführer na Spodnjem Štajerskem

Scherl-Bilderdienst-M.

Reichsjugendführer Arthur Axmann

Reichsjugendführer Arthur Axmann je minulo nedeljo prispel na Spodnjo Štajersko, kjer ga je mladina povsod navdušeno pozdravila. Področje naše lepe Spodnje Štajerske je dosegel v Oberadkersburg-u v spremstvu Gauleiter-ja in drugih. Sprejel ga je na mostu preko reke Mur, SA-Oberführer Franz Steindl in Führer mladine v organizaciji Steirischer Heimatbund, Oberstammführer Rudi Schilcher. Reichsjugendführer je obšel častni oddelek za sprejem postavljene mladine, ki ga je vedro gledala in radostno sprejela. Po pozdravu si je še ogledal grad Oberradkersburg, kjer se nahaja učni zavod Bannführerschule, v pripravljanju je pa tudi učilnica Adolf-Hitler-Schule.

Nato se je vožnja nadaljevala skozi Abstaler Becken ter so se vozila ustavila v Freudenau-u. Pred šolo Mädelführerinnen-schule je gosta pozdravila Mädelführerin organizacije Steirischer Heimatbund, Traute Lorinser. Po ogledu grada se je vožnja nadaljevala med goricami in hribočki, znanih pod Bühel, proti Marburg-u, kjer je bil sprejem na Sophienplatz-u prav srčen. Poročilo je podal Bannführer. Mladina, ki je bila postavljena za sprejem, je strumno gledala Reichsjugendführer-ju v oči. Sledil je sprejem v gradu, kjer so gosta pozdravili zastopniki organizacije Steirischer Heimatbund, oborožene sile in države. Reichs-

jugendführer si je dal vse predstaviti ter je končno tudi spregovoril, rekoč, da je naloga Adolf Hitler-ja, ki jo je dal voditeljem Spodnje Štajerske, ki je bila nemškemu narodu nekoč že iztrgana, isto povrniti, ena najvažnejših. Prihodnji obisk je veljal učiteljski šoli, kjer je pred poslopjem stalo dijaštvo in pozdravilo Reichsjugendführer-ja potom svojega vodje. Razen gojencev in učiteljstva si je gost ogledal tudi notranje prostore zavoda.

Popoldne se je Reichsjugendführer odpeljal proti Wurmberg-u, kjer se nahaja šola za funkcionerje organizacije Steirischer Heimatbund. Na zborovalnem prostoru se mu je nudila priložnost, občudovati naravne lepote naše Spodnještajerske. Pri vходу v grad ga je pozdravil Burgkommandant, SA-Sturmabführer Nicht. Kmalu nato so zapela dekleta iz Pettau-a štajerske narodne pesmi. V notranjosti grada so bili postavljeni Bannführer-ji in višji Führer-ji. Po predstavljanju in pozdravljanju si je obisk ogledal učne prostore, kjer so mu pokazali tudi malo razstavo o dosedanjem delovanju organizacije Deutsche Jugend na Spodnjem Štajerskem. Pred odhodom je gost govoril še voditeljem ter priznal dosedanje storitve. Za slovo so zopet odmevale melodije štajerskih narodnih pesmi. Bil je že mrak, ko ga je v Pettau-u prebivalstvo srčno sprejelo.

Naslednjega dne je Reichsjugendführer nadaljeval svoje ogledovanje po Spodnji Štajerski. Cilli ga je lepo sprejel. Po ogledu, pozdravljanju in ostalih formalnostih se je vožnja nadaljevala v Sanntal do Felberndorf-a, kjer se nahaja Landdienstlager organizacije Deutsche Jugend. Po ogledu je v službeno knjigo zapisal: „Das Lager besichtigt und in Ordnung befunden“. To se pravi, da je pregledal taborišče in ga našel v redu. Na povratni poti se je ustavil v Sachsenfeld-u. V Cilli-ju si je Axmann ogledal hišo „Das Haus der Deutschen Jugend“. Predstavili so mu tam nekoga 15-letnega fanta iz Trifail-a, ki je svojim staršom rešil življenje pred banditi.

Pred odhodom iz Spodnje Štajerske je Reichsjugendführer izrazil zadovoljstvo nad doslej storjenem delu na področju mladinske vzgoje. Odotopotoval je v prepričanju, da je Spodnja Štajerska, ki je bila vedno nemška dežela, na najboljši poti, da se zlije in zraste v nemško ljudsko in usodno skupnost.

prostovoljec imel službo ter vsemu moštvu moral prečitati in raztolmačiti važna povelja. Čim je opazil, za kaj gre, je odredil, da se moštvo formira po narodnosti. Tako so se postavili Nemci skupaj, Slovaki skupaj, Madžari skupaj, v celoti je bilo 9 skupin ali narodnosti. Sedaj je ta naš vrli Spodnještajerc in lajtnant-prostovoljec, ki še danes živi, okinčan z težkimi odlikovanji za hrabrost na svojih mladih spodnještajerskih prsih, stopil pred vsako skupino vojakov ter vsaki narodnosti v njihovem jeziku razložil in raztolmačil dotično važno povelje. Očividci so pozneje pripovedovali, da so navzoči častniki in vojaki naravnost ostrneli, ko so videli Spodnještajerca in oficirja, ki je gladko govoril v devetih jezikih. Še danes so žive priče tega dogodka na razpolago.

Če se zamislimo v današnjo potrebo po učenju in spolnitvi nemščine pri tistih spodnještajerskih generacijah, ki so rastle šele po razpadu Avstro-Ogrske in radi tega nemščine niso popolnoma vešče, nam ne bo težko, če tem ljudem olajšamo in pomaga-

mo pri njihovem prizadevanju. Spodnještajercu ja dar za uk tujih jezikov že v žilah in se bo danes nemščine z lahkoto privadil. Vse, kar človek zna, mu samo lahko koristi, nikdar mu pa ne more škodovati. Spodnještajerci! V kolikor še v nemščini niste popolni, učite in spolnajte to vašo jezikovno znanje!

* **Ljudsko gibanje v Marburg-u.** Tudi druga polovica meseca novembra spričuje, da Marburg tudi s svojim ljudskim gibanjem prehaja v normalno stanje. Standesamtu je bilo to pot prijavljenih 79 rojstev (zadnjič 83), od teh 39 dečkov (zadnjič 41) in 40 deklic (zadnjič 42); 56 smrtnih slučajev (zadnjič 47), od teh 32 moških (zadnjič 23) in 24 žensk (zadnjič istotako). Na Standesamt-u sklenjenih porok je bilo 41 (zadnjič 46).

* **Izdaja petroleja.** V času med 1. decembrom 1942 in koncem februarja 1943 se bo na odrezke petrolejske karte L, namesto dosedanjega enega litra, izdajalo po dva litra petroleja.

Izrek tedna

Delo je nekaj častnega - Otrok pa podeli plemstvo materi

»Die Arbeit ehrt die Frau wie den Mann, das Kind aber adelt die Mutter.« Te misli izvirajo od samega Adolf-a Hitler-ja ter jih je NSDAP zbrala za izrek tega tedna. Prevedene v naš jezik glasijo, da je delo za ženo in za moža nekaj častnega, otrok pa podeli plemstvo materi.

V našem listu smo posebno lansko leto, ko smo v raznih člankih razlagali program nacionalsocializma in njegovo zakonodajo, večkrat prav obširno spregovorili o delu v tretjem Reich-u. Medtem, ko je nekaj pod liberalistično državno upravo, kjer je ljudstvo delalo največ za koristi kapitalistov, ki so se večinoma rekrutirali iz židov, je vse to danes v nacionalsocialistični Nemčiji drugače. Nekaj je bilo delo, predvsem ročno delo, nekaj, kar je ljudstvo do neke meje smatralo za ogledalo kot nekaj ponižujočega in manj vrednega, če ne celo kot kazen. Danes je pa delo nekaj častnega. Nacionalsocialistična Nemčija cenil in spoštuje vsako, tudi najbolj težko in nad vse umazano, telesno delo najmanj tako, če ne še bolj, kakor delo, ki ga opravljajo duševni delavci s svojimi možgani. Časi, ko je učitelj ali profesor v šoli slabim učencem in dijakom grozil, rekoč, da bodo pač navadni hlapci in čistilci kanalov, ker se ne učijo, da bi postali kaj učenega ali boljšega, so po zaslugi nacionalsocialistične skrbi za delavstvo, sedaj že daleč za nami. Nacionalsocializem se dobro zaveda, da je človeški družbi ravno tako važen in potreben zidar, zidarski pomagač in cestni pometać, da ne naštevamo še razne druge delavske poklice, kakor ji je potreben zdravnik,

PK-Aufnahme: Kriegsberichter Hermann-Ail. (Wb.)

Dschungelkrieg in Mittelost. In der Morgendämmerung verlassen die Infantcristen ihre Ausgangstellungen zum Angriff auf den vom Feind besetzten Dschungelwald.

Nemška oborožena sila je nepremagljiva

Kakor znano, se je vpad Amerikancev in Angležev v francosko kolonialno ozemlje Alžir, Maroko in Tunis v Severni Afriki izvršil v namenu, da bi od tam kot iz nekakšne odskočne deske ali izhodne točke, poskusili, izkrcati se nekje na evropskem kontinentu, v glavnem zoper Nemčijo, za kar se jim je zdela francoska sredozemska obala, kjer ni bilo nemških čet in tudi nikakšnih nemških utrdb, kakor jih imamo ob francoski atlantski obali, najbolj pripravna. Zavezniški generali so ta načrt izdelali, ker jih je

tehniki, policisti, uradniki, kemiki, apotekar itd. Ker se pač mora graditi hiše, zdraviti bolne, pasti krave, sekati drva, pisati knjige, kuhati, negovati otroke, čuvati javni mir in red itd., je čisto naravno, da so vsa ta potrebna dela nekaj čisto naravnega in logičnega in da ne morejo več veljati mnenja in nazori, da je tisti, ki opravlja ročno delo, pri katerem si umaže roke in dobi žulje, neko manjvredno človeško bitje, kakor tisti, ki sedi v pisarni in zaračunava plače onim, ki opravljajo ročno delo. Naravnost krivično je stati na stališču, kakor je večina površnega ljudstva mislila nekoč, da je gospodična, ki v pisarni sedi pri pisalnem stroju, več vredna, kakor gospodična, ki je v stanu popolnoma samostojno voditi delo in kuhati za 100 oseb v kaki restavracijski kuhinji. Pojm o pisarniškem in ročnem delu je izravnani in to je v redu. Saj je vendar jasno, da človeštvo ravno tako potrebuje umazanega dimnikarja, kakor lepo počesanega brivca in lasničarja ali pa rudarja, ki pod zemljo koplje premog ter ravnatelja rudnika, ki mu načeluje in ga vodi. Nacional-socializem pa ne ceni delo moških in žensk samo v besedah, temveč tudi dejansko. Mezde in plače so danes v Nemčiji za vse delavce rok in čela gotovo znatno boljše, kakor so bile pod bivšimi vladavnanmi. Delo je pa kot tako gledati kot nekaj častnega.

Führer-jevo mnenje, da otrok požlahtni mater, je treba z obema rokama podpisati. Narava je žensko v prvi vrsti določila, da bo žena in tovaršica svojemu možu, ki mu bo rodila otroke. Narodi, ki so se izogibali naraščanju in so žene iz komoditete in lenobe raje preprečevale porode, so, kakor smo na primer videli v Franciji, na mesto v razvoju in napredku, čisto gotovo v nazadovanju. Ljudstva z velikim številom otrok imajo bodočnost. Število prebivalcev mora biti vsako leto večje, če se žene zavedajo svojih dolžnosti in svojega poslanstva napram svoji vesti, svojemu možu, narodu in skupnosti. Marsikatera žena imovitejših krogov se odpove materinski sreči zgolj iz nečimurnosti in omejenosti, ker misli, da bo radi rojstva trpela na svoji resnični ali domišljjeni lepoti. To mnenje je seveda zgrešeno. Ves svet ve, da je vsaka mlada žena prikupna in do neke meje tudi lepa, dokler je mlada in zdrava in da izgubi svoje čare, ko ostari, kar je naravno in slučaj tudi pri vsakem drugem bitju. Znano je pa tudi, da so žene, ki se ne poročijo ali pa nimajo otrok, v mnogih primerih bolj zagrenjene in zdelane, kakor pa tiste, ki so imele otroke. Jasno je, da otrok ženo ne ostari in da ne pokvari njene lepote; pač pa bi se lahko reklo, da jo osveži in pomladi.

poskus pri Dieppe-ju, kjer so jih hrabri nemški vojaki stoodstotno uničili in poglani nazaj v morje, podučil, da je obala, ki jo čuva nemški vojak, nezavzetna in da jim bo tam, kjer stoji samo Francoz, ki se ne bo veliko upiral, uspeh veliko bolj siguren. Kakor blisk je Führer to zamisel ameriškega generala Eisenhowerja prekrizal sporazumno s svojim zaveznikom Duce-jem ter na mah odredil, da so nemške in italijanske čete v svrhu zaščite francoske obale, ki čuva Nemčijo in Italijo ter preko teh vso ostalo Evropo, zasedle še nezaseden del Francije. Vse to se je zgodilo sporazumno s francoskim maršalom Petainom, ki je šef države, njegovo vlado in z njegovimi poveljniki oborožene sile, in sicer v smislu, da bo francoska oborožena sila, ki so jo nemške čete takoj v materijalnem in tehniškem pogledu celo izpopolnile, ramo ob rami pri morebitnem napadu in navalu Anglosasov na francosko obalo, isto branila. Zaupanje, ki ga je poveljnik nemških čet v Franciji, Generalfeldmarschall Rundstedt, stavil v poštenost in zanesljivost francoskih sil, je šlo tako daleč, da so nemško-italijanske čete obrambo največje obmorske trdnjave in luke na francoski sredozemski obali, Toulon, kjer se je nahajalo okrog 50 edinic francoske vojne mornarice, prepustil samo Francozom ter radi tega Nemci in Italijani sploh niso šli v to mesto.

Nemška oborožena sila, ki se rekrutira iz naroda, ki je pošten in vaje držati dano besedo, je pa hitro morala priti do uvidevnosti, da francoski vojaški krogi v tem pogledu niso istotako natančni. Višji oficirji so začeli misliti na izdajstvo ter simpatizirati z znanima odpadnikoma, francoskima generaloma De Gaulle-jem in Giraud-om, ki sta se francoski vladi izneverila ter se v Afriki bojujeta skupno z Anglosasi zoper sile osi.

Isti znaki so se opazili v mornarici in letalstvu. Prišlo je celo do bera nekaterih oficirjev, ki so iskali zvezo z Afriko. To je Führer-ju, ki ni samo najboljši državnik, temveč hkrati tudi najboljši vojskovodja, dalo povod, da je zopet v sporazumu s svojim zvešlim zaveznikom Duce-jem, kakor streša iz jasnega neba, v par urah odpravil vso nevarnost, ki bi rad nezanesljivosti francoskih čet pri morebitnem napadu lahko pretela. Razorožil in likvidiral je vso francosko oboroženo silo, v kolikor se to ni zgodilo že pred premirjem, ki sta ga sklenili Nemčija in Italija s Francijo. Pri tem so potopitve mnogoštevilnih francoskih vojnih ladij v Toulonu na poveje svojih lastnih mornariških poveljnikov samo potrdile, kako pravilno je Führer presojal položaj, ko je izdal poveje za uničenje ostankov te francoske oborožene sile.

Sedaj je torej vsa Francija zasedena po nemških četah, katerim stojijo ob strani tudi italijanske divizije. Kakor poznamo našo slavno oboroženo silo, njeno neumorno skrb in delo za vse morebitnosti, je sedaj ta del evropske celine ob Sredozemskem morju ravno tako dobro zavarovan in čuvan, kakor je zastražena in utrjena francoska obala ob Atlantiku, kjer so Angleži že doživeli svoje čudeže.

Končno ne bo odveč, če se na tem mestu poda še žalostno sliko o visokih francoskih oficirjih, ki so dali povod, da je Francija morala izročiti še svojo zadnjo puško. Oficir, ki je po vseh predpisih in pojmi vezan in dolžan, izvrševati samo povelja svojih predpostavljenih, ki jih ti dobivajo od svojih vlad, on pa deluje nasprotno, kakor je bil opisan slučaj, je po vseh pojmih oficirske časti, morale ter vojaških in civilnih zakonskih predpisov, v popolnem smislu besede izdajalec svoje domovine, svojega naroda in svoje vlade. Izdajstvo pa predstavlja nekaj najbolj ostudnega in se ga je že odkar poznano vojskovanje, vedno najbolj strogo kaznovalo. Izdajalec plača svoje izdajstvo

Zwischen den Trümmern Stalingrads sucht ein einsames Panierpferd Nahrung. Mit den letzten geborgenen Habseligkeiten verläßt eine Frau die Stadt. — PK-Aufnahme: Kriegsberichter Bauer-Altwater (Wb.)

GOSPODARSTVO

Kmetijstvo Spodnje Štajerske

Nedavno se je vršila v Cilli-ju seja prehranjevalnih, živinorejskih, vinorejskih, vrtno-posredovalnih in kmetijskih zunanjih uradov pooblaščenca za prehrano in kmetijstvo, Landesbauernführer-ja Hainzl-a, katere so se udeležili kot zastopnik Gauleiter-ja dr. Uiberreither-ja Bundesführer Steindl, hkrati kot vodja organizacije Steirischer Heimatbund, nadalje Kreisleiter in Landrat Dorfmeister.

Kot uvod je Landesbauernführer Hainzl omenil ozko in lepo sodelovanje njegovih uradov z uradi organizacije Steirischer Heimatbund ter skupno delo za dobrobit spodnještajerskega kmetijstva, katerega storitve se mora še dvigniti, ki pa morajo že sedaj v večji meri doprinesati delež k prehranjevanju, da bo to na vojnem tržišču vidno. Zvišanje živilskih porcij ne sme zbuhati mnenja, da lahko oddaja pridelkov kjerkoli, pa naj si gre za najmanjšo posestvo, popusti. Ravno na Spodnjem Štajerskem je poskusiti z vsemi napori, da se (kakor v starem delu Štajerske) doseže največje storitve v pogledu oddaje za tržišča med vojno.

Landwirtschaftsrat Lungershausen je podal sliko o preskrbi Spodnje Štajerske napram lanskemu letu, ki se je znatno izboljšala. Pričakovati pa se mora še nadaljnji dvig volje in veselja do oddaje pridelkov.

Oberlandwirtschaftsrat dr. Franz je poročal o trenutnem položaju pridelovanja ter o potrebah, ki so aktualne ob nastopu drugega leta pridelovalne bitke na Spodnjem Štajerskem, ki ma preživljati 561.000 prebivalcev.

V posebnih poročilih sta govorila Oberlandwirtschaftsrat Ing. Heinzel o preskrbi semena in gnojil ter Abteilungsleiter Ing. Ragossnig o položaju in razvoju uporabe kmetijskih strojev.

Iz raznih poročil in skupnih razgovorov, v katere je posebno posegal Landeshauptabteilungsleiter Scholze, je podčrtati sledeče:

1. Doklade žita, kornize, sena in slame se morajo popolnoma izpolnjevati.

2. Radi pičlosti sena se bo klavnicam takoj stavilo nadaljnjih 5000 goved na razpolago. Prostovoljna oddaja odbrane živine se nujno pričakuje preko določenega števila. Pri tem se mora seči tudi daleč med mlado živino. S tem prištedeno krmo je pa uporabiti za krmiljenje mlekaric.

3. Vse kmetije bodo hitro pritegnjene k oddaji mleka in masla. Za enkrat znaša oddaja Spodnje Štajerske pri preračunanju na vse krave še le $\frac{1}{6}$ oddaje mlekarnam v starem delu Štajerske.

4. Vsem Kreis-om se v kratkem določi obdelovalna ploskev za žito, krompir, sočivje ter posebne kulture, kakor oljarice ter semenske krmilne rastline, kar bodo pre-

navadno z življenjem. Če pa ne pride v roke pravice, ga navadno tudi nasprotniki, ki jim je služil, samo izkoristijo, nato pa uničijo. Izdajalcem nikdo ne zaupa in zato jih življenje večkrat kaznuje samo, ne da bi jih bilo treba postavljati pred sodišča.

Zvestoba nemških oficirjev nam daje jamstvo, da bo naša oborožena sila, ki jo ne vodijo samo najzmožnejši in najhrabrejši oficirji, temveč možje, ki so hkrati imejitelji najlepših značajnih potez, ostala končno nepremagljiva, pa naj si nasprotniki še tako prizadevajo, da bi jo porazili.

hranjevalni uradi razučali občinam, slednje pa posameznim posestnikom. Na podlagi utrjenih ploskev se bo vsaki občini določilo pridelok, ki se mora kmalu objaviti, da se bo vsak kmetovalec pri pomladanski setvi 1943 znal ravnati. Pri tem se bo vse to določalo na podlagi normalne žetve, kakoršna je pri danih pogojih z ozirom na pridelovalna sredstva in razmere možna oziroma kakoršna mora biti.

5. Potrebna kmetijska sredstva, v kolikor so na razpolago, se bodo stavila na razpolago. Semenskega krompirja se bo lahko dobilo v dvojni meri napram lanskemu letu. Tudi zahteve po apnu in kaliju lahko narastejo. Pri tem je seveda kalij na razpolago po količinah razpoložljive fosforjeve kisline in dušika, in to brez načrta. V celoti se bo lahko uporabilo $\frac{1}{2}$ umetnih gnojil več kakor lani. Pičlost železnih zalog sil, da se še bolj racionalno uporablja kmetijske stroje ter je skupno uporabo treba še bolj izgraditi. Nadaljnja ustanovi-

Poglavje o kmetijstvu Velike Nemčije

Staatssekretär Backe, ki opravlja posele prehranjevalnega in kmetijskega ministra Reich-a, je govoril o parolah kmetijske pridelovalne bitke v četrtem vojnem letu. Iz njegovega izvajanja posnemamo:

»Uredilo se bo kmetijske vzgojne načine pod parolo »Von der Schulbank bis zum Erbhof« (Od šolske klopi do dednega dvora), ki bodo pripravljale izobrazbo bodočih kmetijskih naseljencev na vzhodu. Hkrati je opominjal nemško in vso ostalo evropsko kmetijsko ljudstvo, da se trudi iz zemlje izvleči čimveč pridelkov. Dosedanja tri leta pridelovalne bitke so bila odlična, iz vzhoda je pa tudi že prišlo na tisoče vlvakov z živili. Ta novi dovoz naj ne da povod, da bi se trud domačega kmetijstva ne usmerjal več v povečanje produkcije, temveč, da se podvzame vse, da bodo pridelki še narasli. Že bodočo pomlad bo milijon ton semenskega krompirja več na razpolago kakor smo ga imeli lani, dodelilo se bo pa za kmečka dela tudi več delovnih sil. Izdelovanje masla se je (odkar traja pridelovalna tekma) od 450 tisoč ton dvignilo na 700 tisoč ton do leta 1941., oktobra 1942. leta se je pa dvignilo še za 3,7% nad povprečno produkcijo v Reich-u. Ugoden pridelok krompirja, ki je narasel za deset milijonov ton napram lanskoletnemu, omogoča povečanje svinjere-je, za katero se bo z zvišanjem cen svinjam ustvarilo potrebno podlago.

Protektorat je v l. 1940-41. in 1941-42. svojo potrebo uvoza od 360 tisoč, oziroma 250 tisoč ton v gospodarskem letu 1942-43. spremenil v višek ali prebitok od več kakor 200 tisoč ton. Podvzeto je vse, da se poveča tudi gojitev sladkorne pese, sočivja in oljaric do najvišje možne mere. Za vse to je treba zemljo dobro obdelovati, gnoj izboljševati, semena menjavati ter delovne roke pravilno izrabljati.

Da se nemškemu ljudstvu preskrbi in osigura stalno in bogato prehranjevalno podlago, se mora nemško zemljo razširiti proti vzhodu z zdravim in močnim nemškim kmetijstvom, naraščaj istemu bo pa treba temeljito izsolati ter dobro pripraviti. Stara zahteva, da je »Kmeč-

tev vaških strojnih skupnosti se bo takoj uvedla po vseh občinah Spodnje Štajerske. V posameznih kmetijah ostanejo samo pojedini stroji in to tam, kjer se za posamezno uporabo istih res pokaže dokazana potreba. To urejevanje uporabe kmetijskih strojev je povzročilo stalno povpraševanje po istih in je potrebno. Doslej se je zaprosilo že za 15.000 strojev.

Nato je Bundesführer Steindl izrazil zadovoljstvo o intenzivnem in zadovoljivem delu za spodnještajersko kmetijstvo ter sporočil pozdrave Gauleiter-ja in Reichsstatthalter-ja ter šefa civilne uprave dr. Uiberreither-ja ter njegove želje, da bi Spodnja Štajerska v pogledu živine, mleka, sočivja in krompirja postala čimprej samoskrbovanka, v pogledu vina, sadja, jajc in perutnine za klanje pa eksporterka v druge dežele. Temu so sledila poročila živinorejskih uradov itd., iz katerih se je tudi razvidelo, da je povsod v toku prav intenzivno delovanje na obnovi in spopolnitvi. Nato je Landesbauernführer Hainzl zaključil celodnevno zborovanje ter izrazil upanje, da bo začeto gospodarsko leto 1942/43 prineslo Spodnje Štajerski še nadaljnje obnovitvene storitve ter zvišanje pridelkov.

ko delo, strokovno delo, se lahko samo uresniči, kadar ne bo več naučenih delovnih sil po kmetijah. Štiriletna učna doba bo podeželskemu ljudstvu dala poklicno izobrazbo za bodoče kmete in kmetice. Vajenci bodo po dveh letih polagali izkušnje o kmetijskem delu kot nekakšne medizkušnje ter po nadaljnjih dveh letih izkušnje o kmetijstvu kot zaključni izpit. Sinovi in hčerke kmečkega porekla se bodo lahko učili tudi na očetovem posestvu, morajo pa na vsak način najmanj eno leto priti tudi na kako tujo kmetijo. Do konca te zime se mora v 700 Kreisbauernschaft-ih, ki imajo več kakor 800 tisoč dednih dvorov (Erbhöfe), v vsakem Kreis-u izbrati po 60 najboljših kmetij, ki pridejo za sprejem moških in ženskih vajencev v poštev. To se pravi, da bo v vsaki Ortsbauernschaft-i predlagati vsaj po eno pripravno kmečko posestvo.

Večino ljudi za ta kmečki naraščaj mora staviti nemško ljudstvo. Vojsa do veliko otrok je najbolje jamstvo za dobočnost Reich-a. Samo, če bo kmečko ljudstvo imelo veliko otrok, ki bodo pozneje na vzhodu ponemčili dežele, šele potem bo varnost Nemčije osigurana. Pa ne samo nemški kmet, tudi nemški delavec in vojak morajo vedeti, da ima vsak njihovih otrok priložnost, postati svobodni kmet in svobodna kmetica na vzhodu. Kdor se hoče na vzhodu nasebiti, ne potrebuje nikakšnega kapitala in nikakšnih visokošolskih diplom, zadostuje mu, če ima zdrave roke, nemško srce in da je vsestransko temeljito poklicno izobražen.

GOSPODARSKE VESTI

× Pomanjkanje časa vsled zasedbe Jave po Japoncih. Posebno Zedinjene države Severne Amerike in nevtralne dežele čutijo, da iz Jave ni več dovoza čaja. Eritanski Indiji, Ceylonu in vzhodno afriškim pokrajinam, kjer gojijo čajevce, je angleška prehranjevalna skrb pograbila skoraj vse pridelke, kar je spravilo oskrbovanje Zedinjenih držav in nevtralnih držav skoraj na nič. Letošnja žetev

UMNI KMETOVALEC

Ali bi bilo mogoče naše travnike kaj izboljšati?

Ali bi bilo mogoče naše travnike kaj izboljšati?

Lepa jesen — pravzaprav že »suha zima« — traja kar naprej. Škoda bi bilo, če kmečki gospodar ne bi izkoristil lepih in suhih dni za potrebna in koristna dela na svoji zemlji, dokler je ne pokriva sneg. Saj vendar čaka, kamorkoli se ozremo, toliko potrebnega dela na pridine roke, ki ga bodo opravile...!

Posvetimo danes nekoliko pozornosti našim travnikom in izboljševalnim delom na njih, ki jih je zdaj čas izvršiti. Žal, imajo sicer naši kmetje navado, da prištevajo k »delom na travnikih« samo košnjo in spraviljanje sena, kvečjemu še gnojenje s »Tomaževo žlindro«, na druga potrebna oskrbovalna dela na travnikih pa pozabljajo.

In vendar je tudi izboljševanje travnikov za kmeta izredno važno. Saj je od kakovosti in oskrbovanja travnikov odvisna količina in kakovost pridelane krme, od te zavisi spet, koliko živine lahko preredito na svojem posestvu, pa tudi, kako jo lahko krmimo; in končno je od kakovosti in količine krme odvisna tudi množina in vrednost hlevskega gnoja — od tega pa pridelek naših njiv, našega vsakdanjega kruha! Zato se pri dobrem kmetu začne gospodarstvo pri oskrbi travnikov!

Kaj lahko za izboljšanje travnikov zdaj, v tem času storimo?

1. Čiščenje travnikov od kamenja, nepotrebnega grmovja in gozdnega drevja, storovja itd.

Kdorkoli od naših čitateljev je kdaj romal po Krasu, so mu gotovo padle v oči številne »ograde«, to so travniki, ki so vse naokrog ograjeni s kamenitim zidom; travniki sami pa so lepo gladki in ni nikjer videti, da bi posamezno kamenje štrlelo iznad ruše. Tudi v naših krajih je tu pa tam najti take »ograde«. Travniške ograde so znamenje, da so na dotičnem posestvu živeli, ali da živijo pridni ljudje, ki se niso strašili z rovnico, pa tudi s kladivom in svedrom odbiti in izrjaviti iz tal štrleče kamenje, ga znositi v ogrado, zemljo pa lepo zravnavati, da je vsepovsod kamenje pokrito, tako da se kosa vanj ne zaveda.

Žal, so pri nas taki primeri bolj redki. Mnogo več je travnikov po naših hribo-

v Indiji in na Ceylonu je bila ugodna, težave so pa s prevozom radi pomanjkanja ladij in nevarnosti, ki jo povzročajo podmornice. V srednjeameriških deželah so poskusili z gojivjo čajeveca, kar se bo pa obneslo šele po desetih letih, ko čajev grm začne prinašati redno žetev.

× Evropski pridelek vina leta 1942. Mednarodni kmetijski inštitut v Rimu označuje letošnjo produkcijo vina za ugodnejšo od lanske. Po mnenju tega inštituta, ki zbira vse tozadevne statistične podatke, je upati na oživitve vinske trgovine. Vremenski pogoji so bili dobri. Ujm ni bilo mnogo in tudi škodljivci niso kdo ve kako nagajali. V Franciji cenijo pridelek na 50 milijonov hektolitrov, v Italiji na 38, v Romuniji na 8, v Grčiji na 5 in v Švici na 775.000 hektolitrov. V celoti računajo in cenijo letošnji evropski pridelek, o katerem še manjkajo podrobni podatki, na 175 milijonov hektolitrov vina.

vitih in kamenitih okoliših, kjer se rod za rod in leto za letom pri košnji izogibajo kamenju, ki štrli iz tal — in ob suhih in brez snežnih zimah raje za pečjo dremljejo, kot pa, da bi šli in to kamenje izravnali. Da, še več! V mnogih primerih je stari oče še skrbno obkosil take, sredi travnikov iz tal štrleče kamne; sin si ni več hotel krhati kose in je pustil še pas trave okoli kamna nepokošen; in danes, ko gospodarji vnuk, skriva ta mesta grmovje, ki je telkom let na teh mestih vzrastlo.

Potrudi se vendar, dragi gospodar, in očisti svoje travnike teh otokov, ki brez potrebe ovirajo košnjo, sušenje in spraviljanje krme, pa tudi pridelek zmanjšujejo! Odstrani vse kamenje, vse grmovje, vse šture in vse gozdno drevje (ki ne spada na travnik!), izkopljaj s korenino vred. Zemljo pa lepo zravnavaj, četudi bi bilo treba prsti za zasutje jamic od daleč navoziti! Zavedaj se, da je odstranjevanje kamenja s travnikov delo, ki ga opravi en rod v korist vseh poznejših!

Ako pa si, kmečki gospodar, tako urečen, da gospodariš na posestvu, kjer je kamenje že izravnano in pobrano ter zloženo v ogrado, ali pa nametano na velike groblje ob mejah parcel (kar je posebno v zelo strmih legah navadno), potem, dragi moj, se odkrij pred pridnostjo tvojih dedov — in ne bodi sam manj marljiv! Zato premisli, ali ne bi bilo mogoče, da bi ti vse to kamenje, ki so ga tvoji dedje izravnali iz zemlje, odpeljal s travnika proč?! Morda ga lahko uporabiš za tlakovanje ceste, morda celo za kak zid ali za betoniranje? Res te stane odvoz precej dela in vožnje — toda travnik bo potem veliko lepši in tudi tam boš lahko kosil, kjer je bila dozdaj groblja!

2. Izravnavanje ali planiranje travnikov.

Ze pri košnji s koso ni vseeno, ali je travnik lepo »gladek«, kakor pravimo, ali pa je »ves v krtinah«. Na gladkem travniku lahko brez truda opravljamo košnjo in pokosimo travo gladko pri tleh. Pa tudi sušenje in grabljenje gre z lahkoto. Nasprotno pa je košnja na travnikih s hrupavo površino težavna, kose se hitro skrhajo, ponekod ostane trave še za pedenj, drugod jo odreže kosa kar z rušo vred... Tudi grablje se zatikajo in če se (posebno otava) nekaj preveč osuši, je nemogoče, čisto pograbiti, ker se zdrobljena krma zgublja v napol pokošeni travi.

Pri košnji in sušenju ter spraviljanju krme s pomočjo strojev, pa je naravnost predpogoj, da je travnik gladek, kajti niti kosilnice, niti strojev za obračanje in grabljenje sena ne moremo na negladkih tleh uporabljati.

Ali smo se že kdaj vprašali, zakaj je sosedov travnik gladek, naš pa ne?!

Zato, ker sosed vsako zimo odstranjuje mravljišča, krtine, zato, ker zemljo s travniško brano na spomlad prebrana in ker tudi poleti po vsaki košnji odstrani vsa sveža mravljišča in razgrabi vse krtine po travnikih. Mi pa se zadovoljimo s tem, da vsako pomlad na vso naglavo travnike »pretrebimo«, to je, da z grabljami odstranimo s travnika predvsem listje in z drevja odpadlo suhljad. Krtine pa samo nekoliko popraskamo z grabljami, in ko pridemo do mravljišča,

se spomnimo: »No, to mravljišče je bilo pa že lani tu...!«

Izkoristimo ugodno priliko zdaj v zimskem času in razkropijmo vsa mravljišča in vse krtine na travnikih! Z motiko je to delo seveda precej težavno. Zato si lahko pomagamo s tako zvanim nožem za rezanje krtin. To orodje napravimo najbolj enostavno na ta način, da na navadni njivski okopalnik privijemo namesto motiče, vodoravno jekleno rezilo, ki ima privarjeni dve navpični ročici, točno taki, kot so ročice okopalnikovih motičic. Pred okopalnik vprezemo konja in »branam« sem in tja po travniku tako, da vsakokrat vzamemo za eno širino rezila široko sled. (Rezilo je lahko 1 meter široko ali še širše, ako je dovolj močno!) Krtine, posebno pa stara mravljišča, skušamo dobiti med ročici, ker v tem primeru konj lažje vleče, pa tudi nevarnosti ni, da bi se rezilo zvilo.

Po potrebi odrezana mravljišča še razbijemo z motiko. Spomladi, preden bomo travnike branali, pa bomo na dotičnih mestih posejali seme travniške mešanice. Košnja po tako zravnanem travniku nam bo v veselje, posebno še, če tudi na primeru gnojenje ne bomo pozabili!

Še prav posebno potrebno pa je zravnavanje travniške površine tam, kjer je pred leti, ali pa morda pred kratkim »plaz potegnili« ter zemljo vso nakodral. Ne odlašajmo, marveč takoj spet zemljo poravnajmo, kolikor se pač da. Koder kaže plaz golo podzemljišče, ga po možnosti obložimo z rušo, ali pa vsaj plitvo prekopljimo, ter ob tej priliki zakopljimo hlevski gnoj, ali pa kompost v zemljo. Na spomlad pa bomo vsejali tod oves in temu primeru travniško-deteljno mešanico za pusta lapornata tla. Tako se bo tudi na takih tleh ruša kmalu spet zarasla, medtem ko v primeru, če se za »plaz« ne brigamo, ostane tako podzemljišče cela desetletja golo, brez trave, kvečjemu začne pozneje poganjati lapuh na njem. Zrtvujte nekaj dni dela tudi za »plaz«!

Seveda moramo odpraviti tudi vzrok, zakaj plaz vleče, to je, izvršiti moramo delo, ki se mu pravi:

3. Odvodnjenje, ali odpeljava podtalnih izvirkov.

Na travnikih, katerih podzemljišče tvori bodisi lapor, bodisi nepropustna gлина, voda ne more pronicati v globine, marveč polzi po površini te plasti, ako je položna, oziroma se na njej nabira, ako je površina ravna. V strmih legah se ob času močnega in dolgotrajnega jesenskega ali spomladanskega deževja nabere na površini nepropustnega podzemljišča toliko vode, da popolnoma razmoči vrh njo zemljo tik nad to plastjo. Posledica je, da začne vsa plast vrhnje zemlje polzati po gladki površini podzemljišča — pravimo, da se je »utrgal plaz«. Posebno tam, kjer se nahajajo stalni podtalni tokovi vode, takozvani podtalni izvirkovi, vlečejo plazovi leto za letom.

Ako hočemo plazove ustaviti, moramo najti take podzemne vodne izvirke in jih odpeljati na površino in po žlebovih v dolino. Ko se je svet po nekaj letih nekoliko utrdil, lahko izvršimo odvod podtalne vode s pomočjo cevi, ali celo kar po odprtem jarku.

Letos, ko je jesen suha, je izvirke podtalne vode še prav posebno lahko najti, ker je zemlja na teh mestih še zdaj vlažna in tudi ne zmrzne ne. Poiščimo torej te podtalne vodne izvirke, odpeljimo jih — in rešeni bomo večnih plazov!

Die »Deutsche Burg« im Zarizatal
nennt unsere Soldaten dieses Haus in
eine Erinnerung an die Heimat wachruft.
Der Bewohner dieses Hauses soll ein
Fabrikbesitzer deutscher Herkunft gewesen
sein. PK-Kriegsbericht Heine (Sch)

Razen plazov povzročajo tako podtalni vodni tokovi tudi »p r e p a d e«. Prepad pa nastane navadno na bolj rahli zemlji, kjer podzemni vodni tok lažje najde pot navzdol. Tako nastane nekak podzemni jarek, katerega obok se sesipa, vodni tok pa to prst sproti odnasa. Ko postane tako nastala podzemna jama prevelika, se strop — najraje ob deževju, ko je prst težka — vdre, in na površini se pokaže prepad. Tudi prepadov se ubranimo samo, ako odpeljemo podtalno vodo po ceveh.

4. Osuševanje travnikov.

Medtem, ko pri travnikih, ki jih trga plaz, ali na katerih se delajo prepadi, ni opaziti, da bi kakovost krme trpela radi preobilice vode, je na drugi strani velik del naših travnikov, ki dajejo le malovredno krmo, radi preobilne mokrote.

Vzrok je lahko različen.

a) Mnogo travnikov voda ob nalivih, ob dolgotrajnem deževju in ob kopanju snega preplavlja. Če traja poplava samo kratek čas, navadno to ne povzroči posebne škode, razen nevarnosti, da je seno s takih travnikov okuženo z metiljavostjo. Travniki pa, ki so pogosto pod vodo, skoraj več ne zaslužijo imena travnik, ker raste na njih le različno trstičje, rogoza itd.

Posamezni gospodar si ne more pomagati proti poplavi travnikov. Kvečjemu na ta način, da ob meji in v določeni razdalji tudi po travniku izkoplje globoke in široke jarke s poševnimi bregovi, ter tako pridobljeno prst razgrne po ostali površini. Na ta način se površina travnika dvigne morda za toliko, da jo poplava sploh več ne doseže, vsekakor pa se skrajša čas poplavljenja.

b) Mnogokrat pa je zamočvirjenosti travnikov kriva le previsoka podtalna voda, to je voda, ki se s padavinami v tleh nabira, zastaja in ne odteka dovolj nagle, zato pa povzroča kislost zemlje. Na kisljih tleh in ob pomanjkanju zraka v zemlji pa morejo uspevati le malovredne kisle trave.

MALE VESTI

* Nova kmetijska strokovna šola na Spodnjem Štajerskem. Šef civilne uprave na Spodnjem Štajerskem razglasa o sprejemu učencev in učenk v novoustanovljeni učni zavod »Schule für Obstbau, Gartenbau und Früchtenverwertung«, Weixelstein, Post Ratschach, Unterstermark, to se pravi »Šola za sadjarstvo, vrtnarstvo in uporabljanje sadežev«. Cilj šole je, izobraževati fante in dekleta za kmetijske strokovne sile in kmete, oziroma kmetice, za mešane kmetije, ki gojijo večinoma sadje, vrtno sočivje, z izkoriščanjem sadežev. Šolanje je razdeljeno na dva dela. V prvem šolskem letu je praktični, v drugem pa teoretični pouk. Učenci in učenke se sprejemajo pod sledečimi pogoji: Za pripravljeno leto se zahteva dovršeno 16. leto do 30. junija, telesno in duševno sposobnost, dokazano z zdravniškim spričevalom, dovršen obisk ljudske šole z dobrim uspehom, posebno v nemščini in računanju, dokaz o dveletnem praktičnem delu na neki kmetiji s sadjarstvom, vrtnarstvom in predelovanjem sadežev. Od učnih predmetov se podučujejo sledeči predmeti: sadjarstvo, vrtnarstvo, izrabljanje sadežev, obdelovanje njiv in gojitev rastlin, živinoreja ter sorodne pomožne stroke. Učenci in učenke prvega letnika dobi prosto stanovanje in hrano ter ne plačajo ničesar. Prvo šolsko leto (pripravljeno leto) se začne 11. januarja 1943. Prijave je predložiti pisмено do 31. decembra 1942. Šolsko leto traja do srede decembra 1943. Prošnjam so potrebne sledeče priloge: zaključno spričevalo ljudske glavne ali meščanske šole, potrđilo o dveletnem delovanju v kakih sorodni kmetiji (očetovem posestvu), izdano od Ortsbauernführer-ja, rojstni in domovinski list, kratek, lastnoročno nisan življenjepis v nemščini, za nemške državljanske pripadnike mali arijski izkaz, za ostale članska izkaznica organizacije Steirischer Heimatbund ter dovoljenje staršev ali varuha za vstop v šolo. Tujezemci in učenki, ki bi prihajali kot gosti, se sprejmejo po razpoložljivih mestih. Bilžne informacije se lahko dobijo pri ravnatelju šole.

* O stanovanjskem vraščanju v mestu Marburg a. d. Drau. Oberbürgermeister mesta Marburg a. d. Drau je razglasil, da se ne sme sklepati nikakršnih najemniških pogodb med lastniki hiš in najemniki stanovanj, predno istih ne odobri mestni Wohnungsamt, ki se nahaja v Kernstockgasse 6/I. Dodelitev stanovanj in lokalov se vrši samo potom imenova-

Take močvirne travnike je treba osušiti. Osuševanje je mogoče izvesti na različne načine: bodisi s pomočjo pozitivne podzemnih odvajalnih cevi (pokrita cevna drenaža), bodisi s pomočjo jarka, v katerega naložimo ali kamenja, ali butaric (»fašine«) in ga spet zasujemo (navadna pokrita drenaža), ali bodisi potom primereno globokih odprtih jarkov (odprta drenaža).

Opozarjamo, da je tako osuševanje travnikov zelo dolgivo delo, ki ga morejo v večjem obsegu pravilno izvesti le tozadevno izkušeni strokovnjaki. Tudi na Spodnjem Štajerskem se nahaja urad za taka dela, in sicer v Marburg-u*). Če tudi je sedaj v vojnem času skoraj nemogoče, da bi ta urad izvrševal osuševal-

*) Landbauaußenstelle beim Ernährungsamt A, Marburg.

nega urada. Vsako stanovanje, ki bi se brez takšnega dovoljenja zasedlo, se bo po odredbi Oberbürgermeister-ja prisilno izpraznilo, stanodajalca in stanodjemalca pa kaznovalo. — V drugem razglasu objavlja Oberbürgermeister, da lahko dobitni, ki prostovoljno daje opremljene ali prazne sobe v najem, to slej kakor prej nadaljuje, ne da bi za to moral prositi za dovoljenje stanovanjski urad. Na željo pa lahko dobi pri stanovanjskem uradu seznam interesentov, ki iščejo opremljene ali prazne sobe. Stanovanjski urad bo razen tega stalno kontroliral stanovanja, in če bo pri teh svojih pregledih našel prekomerno meblirane ali prazne poedine sobe, se bodo iste zahtevale. Take sobe ostanejo potem vedno stanovanjskemu uradu na razpolago. Osebe, ki pa iščejo prazne ali opremljene posamezne sobe, se lahko prijavijo stanovanjskemu uradu radi zabeležbe.

* Nove odredbe. 103. številka Verordnungs- und Amtsblatt-a, šefa civilne uprave za Spodnjo Štajersko, ki je izšla dne 26. novembra 1942, prinaša sledeče: 1. odredbo o razkasanju in preoblikovanju zemljiških posestev na Spodnjem Štajerskem. 2. Četrta razglas o popisu mladeničev za oboroženo silo in Reichsarbeitsdienst. 3. Drugo odredbo o uvedbi predpisov za gasilstvo na Spodnjem Štajerskem. 4. Določbo o postavljanju prisednikov na Spodnjem Štajerskem. 5. Razglas o preizkušenju motornih vozil na Spodnjem Štajerskem. 6. Razglas o oddaji obligacij Donau-Save-Adria-Eisenbahn-Gesellschaft. 7. Razglas Reichswirtschaftsminister-a in Reichsbankdirektorium-a o oddaji obligacij Donau-Save-Adria-Eisenbahn-Gesellschaft od 22. novembra 1942. 8. Razglas o izgubi šoferškega dovoljenja. 9. Popravek neke tiskovne napake.

* Tudi nadarjene žene bodo lahko študirale na univerzah s pomočjo študija Langemarck. Langemarck-studij omogoča nadarjenim moškim, in po najnovejšem tudi talentiranim ženskam, ki jim iz kakršnihkoli razlogov ni bilo mogoče priti na visoke šole, da se lahko vpišejo in absolvirajo univerze. Mladi moške, ki so v šolah bili izredno dobri, se javljajo ali pa jih predlagajo podjetja, kjer so v službah, v študij Langemarck, kjer se jih pripravi in izbere za visokošolski študij. V zadnjih par letih je ta sistem pripravil kakih 1400 nadarjenecv za sprejem v visokošolski študij. Sedaj so pa slično metodo uvedli tudi za ženske, ki morajo dve leti v taborišče, kjer se jih pripravljajo in izbere za visokošolske poklice. Tudi ženske se lahko same prijav-

na dela večjega obsega, je vendar prav, če prosi za ogled svojih, osušitve potrebnih travnikov po tem uradu vsak prizadeti kmečki gospodar. Morda je mogoča prav enostavna in cenena osušitev, za katero bi bila tudi sedaj izvedba mogoča.

Mnogo pa je na naših travnikih močvirnih mest, ki jih lahko »osušic« vsak gospodar sam, ako se potruži in izkoplje nekoliko metrov dovolj globokega jarka, tako da ima do zdaj zastajajoča voda odtok. Za taka mesta vsak gospodar na svojih travnikih sam dobro ve — mi mu želimo dati le vzpodbudo, da se osušitve takih mest čimprej loti!

Za vsako osuševalno delo na travnikih pa je najpotrebnejši in najkoristnejši pomočnik: a p n o ! Na osušitvi mest h more le apno v kratkem času ozdraviti kisljo zemljo in omogočiti izboljšanje krme!

ljajo ali jih pa predlagajo mesta, kjer so v službah. V poštev pridejo tudi žene, katerih moške ali ženi so v sedanji vojni izgubili življenja. Na ta način jim je do velike mere olajšano in omogočeno, ustvariti si nove in morebiti tudi boljše eksistence. Prva predpriprava in izbira ženskih prijaviteljev se bo izvršila v Stuttgart-u, in sicer že v jeseni tekočega leta. Na ta način dobivajo nemške visoke šole naraščaj, ki ga življenje in nadarjenost izbere izmed svojih najboljših sinov in hčera. Ta duševna in telesna elita bo v duševnem in praktičnem življenju bodoče Nemčije igrala veliko vlogo in se bo seveda v vseh pogledih odlikovala, daleč nadkrijujoč slično akademsko izobražene inteligente izza časa prejšnjih sistemov.

* Nemško-italijanske sile v Tunisu pod dobrim vodstvom. Vrhovni poveljnik obojnih nemško-italijanskih sil, ki ima nalogo, braniti francosko kolonijo Tunizijo v Severni Afriki, je naš general Nehring. Ta 51letni general se je v teku sedanjih vojn odlikoval kot vodja oklopnih odredov. Za osebno hrabrost in odlično vodstvo je že leta 1941. dobil Ritterkreuz ali viteški križec. Nehring je že pred izbruhom vojne sodeloval pri obnovi nemške armade ter bil uporabljen v glavnem pri izpopolnjevanju oklopnikov. Že v času, ko je Nemčija po določilih mirovne pogodbe imela glede oklopnih vozil vezane roke, je general Nehring vsestransko zasledoval in proučeval inozemska oklopna vozila, tanke in podobno ter bil v tej stroki vedno na tekočem. Versailleski prepovedi nemške oborožitve je svoječasnno s posebno objavo odgovoril, da ima Nemčija kljub krivični razorožitvi svobodo misli in duha, kar tvori predpogoje in pripravo za bodočo enakopravnost. Ta mož je motor že takrat označil kot element modernega vojskovanja, ki bo imel vse adute vojaškega vodstva, premikanja, brzine in presenečenj, kar se bo učinkovito izražalo. Nobenega dvoma ni, da bo ta vsestranski strokovnjak modernega vojskovanja ter junak pred Amerikanci in Angleži, postavil svojega moža.

* Ponudil se je za navadnega vojaka za boj proti Nemčiji in Italiji. Znani francoski politik polpretekle dobe, protozidar, večkratni minister in ministrski predsednik francoske vlade pod tretjo republiko, enkrat celo šef druge vlade znane ljudske fronte, danes politični begunec, Camille Chautemps, se je glasom poročil iz sovražnih in nevtralnih krogov ponudil znanemu odpadlemu generalu de Giraud-u za navadnega vojaka-prostovoljca, da bi se udeležil bojev proti silam osi. Možak je sicer že 57 let star in za navadnega vojaka mogoče že nekoliko okoren, gotovo ga pa miče, da bi prišel zopet do kakšne politične vlogice, ki so mu preje v Parizu nudile tako sijajno življenje. Njegova preteklost, ki je itak že precej pisana, bi lahko obogatela še za kakšen dogodek.

* Vojni ujetnik v Vatikanu. Nedavno je v Vatikanu, ki uživa kakor vsaka druga država, tako zvane eksteritorialne pravice, prosil neki kolesar za nujen razgovor s samim papežem. Straže ga seveda niso odvedle k papežu, temveč k poveljniku vatikanskih straž, ki ga je temeljito zaslišal. Pri tem se je ugotovilo, da gre za angleškega vojnega ujetnika, ki je pobegnil iz nekega taborišča. Njegova pojava na področju Vatikana, je sprožila važna mednarodna pravna vprašanja, ker bi moral Vatikan tega ujet-

nika internirati. Ker pa v Vatikanu kljub modernizaciji države še niso tako daleč, da bi vzdrževali taborišča internirancev, je kardinal Canali predlagal, da se moža izroči zopet italijanskim oblastem, čemur je pa nasprotoval sam papež. Končno so po navodilu papeža sklenili, da se stavi angleški vladi predlog, da izpusti iz svojih taborišč enega italijanskega vojnega ujetnika, za kar bi naj potem Italija temu angleškemu vojnemu ujetniku dovolila prost prehod čez italijansko ozemlje v Anglijo. Odlok o zadevi še ni padel. Zadeva je pa na vsak način dokaz, da vojna lahko tudi nevtralnim državam prinese kočljive situacije.

* Važno za hišne posestnike na področju mesta Marburg-a a. d. Drau. V založništvu in tiskarni »Marburger Verlags- und Druckerei-Gesellschaft m. b. H. z nepobitnimi argumenti ostro obračunal Pfenig-ov lahko kupi hišni red (Hausordnung), ki ga je predpisal Oberbürgermeister. Po obstoječih predpisih mora tak hišni red biti v vsaki hiši na dobro vidnem mestu.

* Zahtevajte delavske knjige! Šef civilne uprave na Spodnjem štajerskem, pooblaščenec za delavska vprašanja, je dne 27. novembra t. l. izdal ponoven razglas, da se najkasneje do 6. decembra 1942 prijavijo za izdajo delavskih knjig (Arbeitsbuch) tisti, ki še tega kljub tozadevnim pozivom niso storili. Predloge je staviti pri Arbeitsamt-u v kraju stanovanja ali pa pri njegovih podružnicah. Kdor se pozivu ne bo odzval, bo kaznovan.

* Politična zborovanja v Kreis-u Petttau. V Kreis-u Petttau so trenutno vsa zborovanja lepo obiskana. Parole, ki jih oznanjajo govorniki, ogrevajo poslušalce, teze ali reki se odobravajo. Če je pri prejšnjih zborovanjih še kdo pomišljal, gre sedaj brez pomišljanja za izvajanjem govornikov. To je pa tudi razumljivo in govornikom ni težko naglasiti, kar vidi vsak poslušalec, da so se izpolnili in izvršili vsi načrti, o katerih se jim je nekoč govorilo in celo še daleč preko svoječasno danih obljub. Dvorane, kjer govori Bundesführer, so najbolj nabite poslušalcev. V Leonhard-u, ki predstavlja nekakšno središče krajev, ki ležijo v Büchel-u, je njegov govor burno potrdilo skoro dva tisoč poslušalcev. Slično je izgledal njegov shod v Friedau-u. V Petttau-u je dr. Heimuth Carstanjen z nepobitnimi argumenti ostro obarčunal s takozvanim jugoslovanstvom, ki ravno v Petttau-u in njenem Kreis-u, tem starem področju nemštva, nikdar ni našlo rodovitnega polja, da bi se bilo ukoreninilo. Podal je ganljivo zgodovino te dežele, ki je že več kot tisoč let naseljena z Nem-

ci, ki so jo tudi izoblikovali ter tega nemštva nikdar ni prikrivala, pač pa vidno razkazovala, kakor vsak drugi Gau v Reich-u. In ravno v tem obmejnem Kreis-u mora biti razumevanje za boj zoper boljševoško nevarnost večje. V času odločanja zgodovine za tisočletja moramo imeti tudi na znotraj jasne fronte. Kdor ne gre stoodstotno za nami, ta ne spada v vrste, ki korakajo za Führerjem. S takimi ljudmi nimamo popustljivosti. Kakor veselo ponudimo roko vsem, ki hočejo z nami, tako smo brezobzirni napram onim, ki mislijo, da lahko stojijo ob strani. Brezpogojno priznanje k nemštvu zahteva, da se odpravi vse ovire jezikovnega značaja. Ljudstvo mora znati nemščino in se tudi iste posluževati.

* To so junaki! Predsednik Roosevelt je kot strumen »papa«, slavnostno izjavil, da je pri zasedbi francoske Severne Afrike sodeloval tudi njegov dragi sinček, ki je lajtnant ameriške armade. Pošosni papa je o svojem vojaškem sinu povedal, da ni on vodja kakšnega naskočnega oddelka, bombnika ali kaj podobnega, temveč da je šel v Afriko, da se izvežba v fotografiranju. Pa naj kdo reče, da Roosevelti niso junaki!

* Odpust jugoslovanskih vojnih ujetnikov. Kakor poročajo listi, so nemške vojne oblasti odpustile številne jugoslovanske vojne ujetnike, ki so bolgarske narodnosti. Ti ujetniki so doma iz nekdanje Makedonije in so se sedaj vrnili v svojo domovino.

* General Nedić proti jugoslovanskim emigrantom. Te dni je sprejel srbski ministrski predsednik, general Nedić, večjo deputacijo srbskih kmetov. General Nedić je uporabil to priliko ter se je najostreje izrazil glede takozvane »jugoslovanske vlade« v Londonu. V svojem govoru je označil znano emigrantsko kiliko kot »vlado narodnega poloma«.

* Nov gangsterski napad na francoski otok Réunion. Pretedko soboto je izdal kolonialni urad v Vichy-ju poročilo, ki pravi, da so se istega dne izkrcale angleške čete na otoku Réunion. Napadalci — bili so večinoma Južni Afrikanci — so zasedli mesto St. Denis, ki ni nikakor utrjeno. Francoski otok Réunion leži zapadno od Madagaskarja v Indijskem oceanu. Réunion meri 2400 kvadratnih kilometrov. Na njem živi 198 tisoč prebivalcev, večinoma Francozov in mešancev. Otok je zelo hribovit. Najvišja gora je Piton des Neiges, visoka 3069 m. Tropsko vlažna klima omogoča kulturo sladkorne trstike, kave in začimb. Glavno mesto je St. Denis, glavno pristanišče pa Pointe des Galatés. V francoski posesti je Réunion že od leta 1643.

UNTERSTEIRER!

Die Untersteiermark bildet den Bestandteil des großdeutschen Reiches, das mit über 80 Millionen deutschsprechender Bevölkerung bewohnt ist. Es ist daher nicht nur natürlich, sondern auch notwendig, daß du die Sprache deiner deutschen Volksgemeinschaft beherrscht. Darum lerne deutsch und vervollständige deine deutschen Sprachkenntnisse!

SPODNJEŠTAJERC!

Spodnja Štajerska tvori sestavni del Velike Nemčije, kjer živi nad 80 milijonov prebivalcev, ki vsi govorijo nemški jezik. Radi tega ni samo naravno, temveč tudi potrebno, da obvladaš jezik tvoje nemške ljudske skupnosti. Zato se uči in izpopolnjuj v nemščini!

* Hrvatska delegacija v Berlinu. 1. decembra je prispela v Berlin pod vodstvom profesorja Sladovića večja delegacija hrvatskih znanstvenikov in zastopnikov hrvatskih ministrstev. Povabila jih je Mednarodna pravniška zbornica.

* Amerikanci potrebujejo »zmage«. V znani filmski metropoli v Hollywoodu v Kaliforniji so izdelali film, ki predstavlja zasedanje in zavzetje otoka Island po četah Zedinjenih držav Severne Amerike. S tem filmom so potem navduševali ljudstvo ter ga prepričevali o junaštvu svojih čet. Ves svet pa ve, da zasedba neoboroženega otoka Island, ki ima sicer svojo vlado in svoj parlament in je od izbruha te vojne stal v nekaki personalni uniji z danskim kraljevskim dvorom, ni stala niti enega strela. Ker ni bilo nikogar, ki bi bil Amerikance pri izkrcanju in zasedbi oviral, je vse to seveda tudi lahko uspelo in ni pri tem bilo nikakšnega junaštva. Rooseveltova oborožena sila bi storila bolje, če bi filmski industriji naročila, da izdela film o japonsko-ameriških bojih, kjer so Amerikanci doživeli ogromne poraze. Takšen film bi marsikateremu Amerikancu odprl oči in bi videl, kako izgleda junaštvo ameriških čet v praktičnih bojih. Znani general Mac Arthur, ki ga ameriška propaganda proglašala za največjega junaka, bi pri tem lahko pokazal, kako zna bežati pred Japonci, svoje vojake pa prepuštili svoji usodi.

* Židovstvo v Severni Afriki. Osvojitve francoskih kolonij Alžir in Tunis po ameriških četah je tamkajšnjemu židovstvu vsaj mimogrede odprlo zopet vrata, da bodo židovski načini življenja na račun drugih narodov zopet prišli do veljave. V obeh deželah so židje pravzaprav edini, ki vlečejo žico za ameriškim generalom Eisenhower-jem. To se vidi iz vsega, kar je Eisenhower kot vrhovni poveljnik v Afriki operirajočih čet doslej podvel. Vse omejitve, ki so doslej veljale za židovstvo, so kar čez noč razveljavili. Jud ima sedaj zopet konjunkturo, ki je bo po svoji stari navadi znal imenitno izkoristiti. Upati pa je, da to ne bo trajno.

* 7. december 1942 bo po navodilih Roosevelt-a za Amerikance »Dan molka« in spomin na veliko infamijo, to je nečastno dejanje. Ta dan poteče namreč prva obletnica, odkar so Japonci napadli Pearl Harbour, kjer so Amerikanci doživeli svoje stoodstotne vojaške poraze. Mi razumemo molk, ki ga odreja Roosevelt. Mož, ki je na čelu Zedinjenih držav in hrepeni po svetovnem podsmehstvu, pač ne more želeči, da bi narod razmišljal o bojnih ladjah, nosilkah letal in križarkah, ki so jih takrat izgubile Zedinjene države. Še bolje bi Roosevelt storil, če bi tudi o molku in premišljevanju molčal. Rane, ki se še niso in se tudi ne bodo zacelle, ni dobro odpirati, še manj pa povzročati nova krvavenja.

* Roosevelt: »Potreba gumija bo vedno bolj kritična«. Po nekem poročilu agencije Reuter je Roosevelt izjavil, da je potreba gumija vedno bolj kritična in da se zmaga ne sme zavleči radi pomanjkljivega podpiranja armade in mornarice.

* Obliž za Cripps-a. Kakor znano, je vrgel Churchill znanega prijatelja Moskve, Stafford Cripps-a, iz svoje vlade. Da bi ga nekoliko potolažil, je bil Cripps imenovan za predsednika odbora, ki naj organizira borbo proti podsmehni nevarnosti.

* Rooseveltova prijateljica bo imenovana za ministra. Da bi odpravil pomanjkanje delavcev v ameriški oboroževalni industriji, bo prezident Roosevelt presnoval svojo vlado. Baje bo imenoval delavsko tajnico, gospo Perkins, za ministra. V tem slučaju bo stopila gospa Perkins na mesto državnega tajnika Ickesa.

* Rastoča draginja v Iraku. V Iraku je nastala velika draginja, ki jo je povzročila spekulacija. Listi pozivajo vlado, naj že končno iztrebi to nevoljo ljudstva. V Bagdadu pečejo kruh za prebivalstvo v moški kaznilnici. Izgleda torej, da so že vsi peki pod ključem.

* Sirija in Libanon pod bičem angleške okupacije. Odkar so zasedle angleške čete Sirijo in Libanon, se širijo v obeh deželah razne epidemične bolezni. Najbolj se razširja legar, zlasti pa v Bejrutu, Said in v Latakije. Pomanjkanje zdravil in zdravnikov pa pospešuje razširjenje teh bolezni.

* Angleški letalci so uničili doslej v Italiji celo vrsto kulturnih spomenikov. V zvezi z angleškimi terorističnimi napadi na italijanska mesta je objavil časopis »Climata« daljši seznam uničenih ali poškodovanih cerkva in poslopij iz 13., 15., 16. in 17. stoletja. Po tem seznamu so Angleži doslej uničili nič manj kot osem cerkva in tri samostane popolnoma ali delno, obenem pa tudi nadškofijsko palačo, deset drugih palač in kraljevske palače. V muzejih svetovno znanih italijanskih palač so se nahajale slike, ki so jih slikali svetovni mojstri Tizian, Caravaggio, Tintoretto, Van Dyk, Dürer, Holbein starejši itd. Vse to uničevanje dokazuje, da gre Angležem zgolj za teroriziranje civilnega prebivalstva in za uničevanje dragocenih umetnin, kar se je jasno pokazalo tudi pri angleških terorističnih napadih na nemška mesta.

* Velika tekstilna tovarna v Gabrovem (Bolgarija) zgorela do tal. V Gabrovem (Bolgarija) je zgorela velika tekstilna tovarna vsled strašne nepremišljenosti nekega delavca, ki je hotel svojim tovarišem pokazati, kako lahko se vname takozvana stanična volna (Zellwolle). Storilec je že pod ključem.

* Angleški diplomat ustreljen. Pomočnik angleškega vojaškega atašéja v Bagdadu je bil v glavnem mestu Iraka, v Bagdadu, ustreljen od nekega neznanega storilca.

* Madžarsko razburjenje nad Angleži. Madžarski tisk se bavi z nekim člankom, ki ga je objavil londonski list »Nineteenth Century«. V tem članku namigujejo Angleži, da bi v slučaju njihove zmage Madžarsko priključili kot del na novo ustanovljeni Češkoslovaški. »Magyarország« je mnenja, da se sovražniki še niso iz žalostne preteklosti nič naučili. Londonu pač zveza z Moskvo ne more biti po godu, da že sedaj mislijo na ustanovitve takih vmesnih držav. To ugotavlja »Pester Lloyd«.

* Tako goljufajo plutokratje svojo državo! Pred sodiščem v Liverpoolu so prali te dni zelo umazano plutokratsko perilo. V zvezi z razpravo proti veliki ladjedelniški družbi F. H. Proter je bil aretiran mestni svetnik Walton Park, tako ugleden človek, da so ga nameravali Angleži postaviti za ministra. Omenjena ladjedelniška družba in še neke posestrime so namreč pri izvedbi vladnih naročil prijavile tisoč delavcev več, kakor so jih zaposlile, zato so si pa v lastno korist zaračunale mezde za tisoč delavcev, ki so

bili samo na papirju. Razprava je doprinesla dokaze o zvezah med poslovniki in politiko. Tako torej goljufajo plutokratje svojo takozvano »demokracijo«!

* Osemletni deček je v Dronthjaimu na Norveškem z vžigalicami povzročil požar, ki je upelnil večji kompleks hiš. 35 ljudi je brez strehe.

* Prva japonska ladja zgrajena v Sonanu. Japonci so splovili v Sonanu (preje Singapur) prvi parnik, ki so ga zgradili po zasedbi mesta in ladjedeinic.

* Valutna zmešnjava v Francoski Severni Afriki. Kakor poroča italijanski list »Il Regime Fascista«, so si izmislili Angleži in Amerikanci na severoafriških francoskih tleh zelo značilno goljufijo. Najprej so hoteli pretiskati francoske franke z napisom »Caisse Commune de la France libre«. Ta načrt je spjal po volji. Nato so Angleži začeli zamenjavati svoje funte za strahovito visok tečaj. Najbolj pa so ga kot goljufi »pihnili« gospodje Amerikanci, ki so s pomočjo židov vtihotapili v zasedeno Severno Afriko ničvredni papirnati denar držav Nicaragua, Costarica, Guatemala itd. Te države imajo bankovce, ki so silno podobni ameriškim dolarjem. Ta denar sedaj vsiljujejo židje pod Eisenhower-jevim pokroviteljstvom ubogim domačinom, ki jih bodo na ta način pošteno izropali.

* Ameriški ženski pomožni odredi bodo ojačeni. Roosevelt je odredil, da se število ženskih pomožnih oddelkov od sedanjih 25 tisoč zviša na 150 tisoč žensk.

* 775 smrtnih žrtev vsled orkana v Indiji. Meseca novembra je zahteval orkan v pokrajini Orissa v Indiji 775 smrtnih žrtev. Poginil je mimo tega velik del domače živine.

* Sovjetija in njen patrijarh. Mi smo že poročali, da se je v Sovjetiji, kjer so že davno poklali vse duhovnike, v najnovejšem času pojavil nek »patrijarh« all verski poglavar sovjetske pravoslavne cerkve. Ker v Sovjetiji ni duhovnikov (cerkve so spremenjene v kino-dvorane, gledališča, skladišča itd.), je jasno, da tam, kjer ni cerkve in duhovnikov, tudi nimajo in ne potrebujejo verskega poglavarja. Ker so pa Sovjeti danes ozko povezani z Anglosasi, je stari lisjak Stalin prišel na zamisel, da bi bilo dobro, svoje zaveznike, ki jih krvavo potrebuje, tudi s pomočjo cerkve v Angliji in v Zedinjenih državah Severne Amerike koočkor se največ da, izkoristiti. V to svrhu je kar na lepem postavil nekega brezverskega, Boga in vruga zanikajočega komunista, za patrijarha. Ta patrijarh, ki ga tujezemski novinarji in diplomati v Moskvi ne morejo najti, je že menjal razne brzojavke z vodjo angleške cerkve in ostalimi angleškimi nadškofi itd. Sedaj se pa čuje, da je ta »sveti moč« poslal brzojavko v Kremelj ter Stalinu sporočil sledeče: »Vi ste od Boga izbran voditelj naših oboroženih in kulturnih sil in zato boste tudi zmagali nad tistimi, ki so izvršili barbarsko invazijo v našo sveto zemljo. Bog bo z zmago in častjo blagoslovil Vaša velika dela za našo domovino.« — Ta višek hinavščine in laži ter komedijo prvega reda je insceniral Stalin. S propagandno figuro se igra pappeža ter vara in vleče za nos svoje zaveznike. Njegov narod pa ve, da je on s svojimi sodrugi na živalski način pomiril nad deset tisoč duhovnikov in menihov ter dokončno likvidiral vsako versko izživljanje v nekdanji nad vse pobožni Rusiji.

* Angleški bombniki zopet nad Švico. V noči na 29. november so angleški letalci zopet prekršili nevtralnost Švice, ker so preleteli švicarski zračni prostor, in sicer med 20.52 in 22.33 uro v jugovzhodni smeri, drugič pa med 22.35 in 23.10 uro v jugozapadni smeri.

* 433 smrtnih žrtev v nekem nočnem lokalu v Bostonu. V Bostonu (Severna Amerika) je nek filmski statist povzročil nehote nesrečo, ki je zahtevala 433 smrtnih žrtev. V nekem ogromnem nočnem lokalu v mestu Boston, kjer je bilo postavljenih več sto umetnih palmovih dreves kot kinč ali dekoracija, je vrigel nek gost gorečo vžgalico, s katero si je prižgal cigareto, na tako umetno palmo. Požar se je razširil tako bliskovito, da je ostalo od približno 750 oseb, ki so se nahajale ob izbruhu požara v lokalu, samo 100 oseb popolnoma nepoškodovanih. 433 oseb je našlo strašno smrt v plamenih in pod ruševinami.

* Strahovit orkan v Argentini. V noči na preteklo nedeljo je razsajal nad argentinsko prestolnico Buenos Aires strahovit orkan, ki je napravil ogromno škodo. Orkan je prekinil mnogo telefonskih in telegrafskih zvez. Večje število oseb je bilo ubitih in ranjenih.

* Angleži že zopet streljajo v Bombaju. V Bombaju so bile te dni velike demonstracije indijskih nacionalistov. Angleška policija je po poročilu radiopostaje Delhi »moral« poseči po strelnem orožju. Nacionalisti so peli kongresne pesmi in nosili svoje lepake. Števila postreljenih Indijcev pa angleška policija ne mara priznati.

* Kako si predstavljajo svojo »zmago«. Angleški tednik »News Review« je objavil članek, ki je zopet nov dokaz angleškega sovraštva proti vsemu, kar je nemškega. Da si bodo naši čitatelji lahko predočili vso nesramnost tega sovraštva, naj govori omenjeni list, ki piše sledeče: »Svetu ob koncu te vojne ne bo treba odgovarjati na vprašanje, kaj naj se zgodi z nemškim narodom, odgovoriti bo moral na vprašanje, kaj naj se zgodi s tistim delom Evrope, na katerem je nekoč živel nemški narod«. Tako torej! »News Review« bi hotel potemtakem iztrebiti ves nemški narod, njegov življenjski prostor pa bi razdelili med sosede! Da je zamogel tako nesramno misel napisati list, ki želi, da bi se ga smatralo resnim, je zares znamenje strašne globine angleškega sovraštva. Učinkoviti udarci nemških podmornic in letalcev so po vsem tem pač edini in pravilni odgovor, ki ga zaslužijo zločinci okrog tednika »News Review«.

* 50.000 oseb si je ogledalo pretekli teden v Belgradu protiboljševiško razstavo. To razstavo bodo sedaj pokazali tudi v ostalih večjih srbskih mestih.

* Novi nemiri v Indiji. Kakor poročajo iz Indije, so nastali v Bengaliji in v Assanu ponovni nemiri proti angleški vladavini.

* Potres v Mehiki. V Mehiki je te dni razsajal potres, ki je porušil zlasti v glavnem mestu Mehiki veliko hiš. Mnogo hiš je bilo poškodovanih. Potresni sunki so sprožili tudi sirene za protiletalski alarm, kar je povzročilo veliko paniko. V zakloniščih je nastala taka stiska, da je bilo ranjenih mnogo žensk, starčkov in otrok.

* Rokodelstvo v Ukrajini. V Berlinu so izdali smernice za zaposlitev rokodelcev iz Reich-a v Ukrajini. Rokodelci se bodo morali brigati tudi za nadaljnjo izobrazbo domačih rokodelcev.

Unsere wöchentliche Sprachecke

Der teure! Zahnarzt!

Ein Hammerschmied¹⁾ hatte schon eine ganze Woche einen hohlen⁴⁾ Zahn⁵⁾, der ihm höllisch⁶⁾ machte. Die ganze Nacht hatte er an dem vermaledeiten⁷⁾ Zahn herumgedrückt⁸⁾, heißen⁹⁾ Schnaps darauf geschüttet und andere Mittel¹⁰⁾ probiert — aber alles war umsonst¹¹⁾, der Schmerz¹²⁾ hielt an. Seitdem der alte Zahnarzt Müller vor 1½ Jahren die Augen zugetan hatte, gab es weit rundum niemanden, der Zähne ausziehen konnte. Endlich ließ sich ein neuer Zahnarzt im Städtchen¹⁴⁾ nieder, und gleich am andern Morgen — es war kaum ordentlich¹⁵⁾ Tag, rannte¹⁶⁾ unser Hammerschmied zu ihm und wies ihm seinen hohlen Zahn: Der Doktor meinte¹⁷⁾: »Mit dem Burschen werden wir nicht lange Federlesen¹⁸⁾ machen, griff¹⁹⁾ nach einer Zange²⁰⁾, faßte²¹⁾ damit den Zahn, und — rups war er draußen. Der Hammerschmied war heil-froh²²⁾, daß er den Bösewicht²³⁾ los war und fragte²⁴⁾ den Doktor, was er schuldig²⁵⁾ wäre. »Drei Mark!« antwortete dieser. »Was?« sagte der Hammerschmied, »Drei Mark für den kleinen Ruck? Das ist recht teuer²⁶⁾! Der selige²⁷⁾ Doktor Müller hat nur fünfzig Pfennige genommen²⁸⁾ und hat einen dafür eine Stunde lang in der Stube²⁹⁾ herumgezogen³⁰⁾. Das war doch was fürs Geld!«

1) Dragi

2) zobozdravnik

3) kovač

4) votel

5) zob

6) peklenško

7) prešmentano

8) stiskal

9) vroč

10) sredstvo

11) poskušal

12) zastoj

13) bolečina

14) mestece

15) v redu

16) letel

17) menil

18) ne dolgo obotavljati se

19) prijel

20) klešče

21) prijel

22) vesel

23) zlobnež

24) vprašal

25) dolžan

26) zelo

27) rajnki

28) vzel

29) soba

30) vlačil sem ter tja

Ausschneiden und aufheben!

Izreži in shrani!

* 60 let zdravilišče Opatija. Nekdanja južna železnica je pred 60 leti v Opatiji kupila vilo in park Angiolina, kar je tvorilo podlago za projekt velikega kopališča. Leta 1882. je ravnatelj južne železnice Schüller, sklenil pogodbo z grofom Chorinsky-jem, ki je to vilo kupil od patricija Ingino de Scarpa na Reki. To vilo so z razvojem Opatije, ki jo svet pozna pod imenom Abbazia, razširili in povečali. Pozneje so v isti letovali kralji in cesarji ter cela vrsta drugih odličnjakov proštrane Evrope in ostalih kontinentov. Opatija ali Abbazia leži ob Jadranskem morju v nekdanji Istri.

* Prispevajte v hišno zbirko za Winterhilfswerk! V nedeljo, dne 6. decembra, bo 4. nedelja žrtvovanja za Winterhilfswerk. Hišna zbirka, ki bo ta dan, naj bo povod, da se tisti, ki imajo strehe nad glavami in ponoči lahko zdravi in veseli spijo v svojih posteljah, spomnijo tistih naših junakov, ki ležijo danes noč in dan v strelskih jarkih, ter po svojih močeh prispevajo za tiste potrebne, ki jim je pomoč namenjena. Pri tej priložnosti omenjamo, da je zbiralcem po hišah veliko bolj otežkočeno delo, kakor onim, ki se pri cestnih zbirkah svobodno gibljejo po cestah in ulicah ter se za prispevke lahko obračajo na vsakega, ki ga srečajo. Spodnještajerci! Imejte to pred oči in povečajte vaš dosedanj doprinos, kolikor vam je mogoče!

* Roosevelt-ov sin je napravil kariero. Sin predsednika Zedinjenih držav Severne Amerike, Elliot Roosevelt, je postal šef internacionalne brigade. Švedski list »Folkets Dagblad« je o tem med drugim napisal sledeče: »V uredništvu bi se bil lahko pet minut smejal. V duhu vidim dediča milijonskega premoženja, katerega polkovniški rang začuduje vso Ameriko, na čelu ruske gangsterske bande, ki je svoječasnno španski republikli povzročala mnogo tuge. Ta plutokratski sin je torej na položaju Andre Marty-ja in osta-

lih krvnikov GPU. To imenovanje je v gotovih zločinskih krogih Chicaga opazovano z istim zanimanjem. Roosevelt seveda prav dobro vé, kaj namerava. To povišanje je nekakšno izkazovanje časti nekemu gospodu v Kremlju, ki se lahko glasi: »Vidiš Josef, jaz sam se postavljam na čelo Tvojih čet. Skupno bova očistila Afriko od Nemecev, Italijanov in Angležev, nato bova pa skupno vladala.«

* Burma-postaja zopet živahnjša. Amerikanci in Angleži skušajo okrog Burme povzročati nove nemire ter napovedovati nekakšno ofenzivno akcijo zoper Japonce. Po ameriških poročilih sestavlja ameriški general Stilwell posebne odrede naskočnikov iz kitajskih vojakov. Japonci so pa pravkar izvežbali nov korpus jahalcev na slonih. Slone so navadili na streljanje s topovi, s strojnimi itd.

* Iz pokrajne Ljubljana. »Tagespost« poroča sledeče: »V Ljubljani sta umrla glavni arhivar v p., Johann Bogataj, te. soproga višjega inšpektorja Maria Presel. — S 23. novembrom so zvišali ceno tabaku za 50 odst. ter so sedaj iste 2 ostalim delom Italije izenačene. — V Ljubljani so sedaj otvorili sezono kislega zelja. Letos je stoletnica, odkar so v ljubljanskih predmestjih Trnova in Krakova začeli obrtoma pripravljati in izdelovati kisló zelje, ki slovi po svoji kvalifikaciji še danes daleč preko mej ljubljanske province. Ljubljansko kisló zelje predstavlja specialiteto svoje vrste in je znano daleč preko mej nekdanje Kranjske. Nekdaj je to zelje šlo kot ljubljanski izvoz v vse dežele današnje Ostmarke, pa tudi v Egipt in Ibero-Ameriko.

* 150.000 Angležev je v rokah osi. Vojvoda od Gloucestera je izjavil v nekem govoru, ki ga je prenašal radio, da se nahaja došlej v nemško-italijanskem vojnem ujetništvu skupno 150.000 angleških vojakov.

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Leopold (Wb.)

Im Westkavkasus fiel das von den Bolschewisten festungsartig ausgebaute Zementwerk nach harten Kämpfen in unsere Hand. Der heftige Beschuss durch Artillerie, Luftwaffe und Infanteriewaffen vernichtete die Sowjets bis zum letzten Mann

* V Bostonu je zgorelo 600 ljudi. Strahovita nesreča v nočnem lokalju »Coconut Grave« v Bostonu (USA) je zahtevala ne le 433 mrtvih, kakor poročamo na drugem mestu, temveč je zgorelo skupno 600 oseb. Publika je v gorečih dvoranah drvela proti izhodu, ki so pa bili tako zatrpani, da so pohodili drug drugega. V tem stanju so nesrečneži zgoreli tako, da trupel ni bilo več mogoče spoznati. Bolnišnice in mrtvašnice so napolnjene z umirajočimi in mrlji.

* Švica zvišuje davke. Zvezni svet je zvišal davke za narodno odbrano, nadalje davke od blagovnega prometa ter hkrati uvedel še neki davek za vojaške svrhe.

* Razkroj francoske armade. Zadnji dogodki v nezasedenem delu Francije so pokazali, da v francoski armadi v zadnjem času sploh ni bilo nikake discipline več. Ogromno število oficirjev in vojakov je odšlo brez dovoljenja domov ali pa v Severno Afriko. Nastala je zmešnjava, ki silno otežkoča demobilizacijo. Vojno ministrstvo je pozvalo častnike, podčastnike in vojake, naj se zglasijo pri bližnji kasarni radi demobilizacije. Vsem pripadnikom francoske vojske je vlada mimo tega obljubila trimesečni dopust. V teku treh mesecev bodo potemtakem izvedli demobilizacijo. Vse to dokazuje, kako globoko se je razkroj že zajedel v telo francoske armade.

* Slovaška in tragedija Francije. Pretekli terek je imel slovaški ministrski predsednik dr. Vojteh Tuka v državnem svetu govor ter je med drugim izjavil, da narekujeja pamet in čast zadržanje Slovaške, ki se bo še tesneje oklenila nemškega naroda in njegovega Führer-ja. Ostro je dr. Tuka obračunal s Churchillom, ki je nekak rekordér med lažnjivci v vrstah politikov. Večina narodov se je prepričala, da Churchill ni verjeti prav ničesar. Kdor se tako ponša, kakor se Churchill napram Franciji, ne more tudi drugim narodom nuditi ničesar. Slovaška

bi se po vsem tem morala učiti ob vzgledu francoske tragedije.

* 250.000 kg krušnega žita je uničila otroška roka. Tudi danes ponavljamo, da je treba vžigalice shranjevati vedno tako, da jih ne dobijo otroci v svoje roke. Otrok navadno dela vedno to, kar vidi delati večje otroke in doraste ljudi. Kakor je videl otrok svojo mater ali sestro prižigati ogenj, tako stori in ponovi potem sam, če je v neopaženem trenutku prišel do žveplenk. Da to v mnogih slučajih povzroča požare, je že staro znana zadeva. Tako je na primer nedavno v okolici Nauen ob požaru, ki so ga povzročili otroci, zgorelo 250.000 kg krušnega žita in še mnogo drugega inventarja, ki se je nahajal v gospodarskem posloppju. Škode je za 50 tisoč RM. S tem se je uničilo za več kakor 1000 oseb za celo leto žita za kruh. Taka škoda se da preprečiti, če se starejše otroke primerno poučuje, mlajšim pa ne omogoči, da bi prišli do

vžigalic. V sedanjem vojnem času je preprečenje škode obveznost in dolžnost vseh!

TO IN ONO

o Talent ali nadarjenost. Izraz talent je starogrškega izvora in je označeval težino ali denarno vsoto ter nadarjenost ali zmožnost. Nadarjenost lahko uvrstimo v več razredov. V takozvane Izredne talente, odlične, prav dobre, dobre, srednje ali povprečne. Je pa tudi nadarjenost izpod povprečnosti. Izredni talenti so redki pojavi in se tudi ne rodijo vsak dan. Nadarjenost je prirojen dar narave. Komur ni narava sama dala na pot v življenje posebnih zmožnosti, bo s trudom, delom in pridnostjo v življenju mogoče marsikaj dosegel, nikdar pa ne more doseči in storiti, kar lahko stori človek, ki ga je mati narava opremila s talentom. Pogoj je seveda, da tak individij svoj prirojen talent s pridom, delom, poštenjem, energijo ter voljo in ljubeznijo izrablji. To mu uspe seveda, če je zdrav in če se mu tudi omogoči priti na tako mesto, ki odgovarja njegovi nadarjenosti itd. Kjer je združeno vse našto in so dani vsi pogoji, tam je od velemov pričakovati velika dela, ki koristijo človeštvu za vse bodoče rodove. Talenti brez denarja niso nikdar imeli odprtih vrat do študija in važnih položajev. Ta mesta so bila za sinove kapitalistov, kjer je le redko kedaj zagledal kakšen talent luč sveta. Nadarjeni siromašni sloji so pa propadali in ostali v škodo vseh ljudi neizrabljeni. Nacionalsocialistična Nemčija, ki ceni in namešča ljudi po zmožnosti, ne ozirajoč se pri tem na poreklo in premoženje, omogoča nadarjenim študij itd., bo v tem pogledu koristila tudi nam Spodnještajercem, kjer so brihtni ljudje in bo marsikateri nadarjenec lahko postal to, kar bi si v plutokraskih državah še sanjati ne upal. Zato naj se pa Spodnještajerci učijo in izpopolnjujejo v nemščini.

o O rudniškem bogastvu v Francoski Severni Afriki. Produkcija železne rude v Alžiru je leta 1938. dosegla 3 milijone 40.000 ton in se je pozneje gotovo še zvišala. Najvažnejša nahajališča se nahajajo v okrožju Constantine pri Quenza in pri Bou-Kadra. Prve so ocenjene na 40 do 70 milijonov, druge pa na 30 do 50 milijonov ton. V okrožju Oran so nahajališča pri Breiri s kakimi 30 milijoni ton. Rudniki pri Qenzi, ki ležijo 100 kilometrov oddaljeni od Bone, so v preteklosti dali 60 odstotkov vseh železnih rudnin. Rudniki pri Beni-Safu in Zakkarju pa kakih 30 odst. celotne alžirske produkcije. Vse te rude so velike vrednosti, ker vsebujejo 50 odst. železa in bolj malo fosforja. Izvoz je šel večinoma v Anglijo, Nemčijo in Belgijo. Na mejl Alžira in Maroka leži pri Bu-Arfa nahajališče mangana, in sicer 250 km južno od Ušde. Strokovnjaki cenijo, da se bo tam lahko nakopalo kakšen dober milijon ton mangana. Na južnem delu Visokega Atlasa leži nahajališče manganske rude, ki bo dala milijon in pol ton. — V Tunisu so bogata ležišča hematita, ki je pred vojno šel večinoma v Anglijo. Leta 1938. so v Tunisu pridobili 821 tisoč ton rudnin, ki so jih nakopali v rudnikih pri Djerisi, Slati, Neubauer, Nevfasu, Chouchu in Douariatu. V Maroku, kjer ležišča rudnin še niso tako dobro raziskana, so leta 1938. nakopali 270 tisoč ton železne rude.

OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL · DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL · DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL · DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL · DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL

Besser für Dich — besser für alle!

Stromersparnis bedeutet Kohle-Ersparnis. Denn elektrischer Strom wird meist mit Kohle erzeugt. Trotzdem muß jeder Arbeitsplatz hell beleuchtet sein. Fordern Sie darum ausdrücklich Osram-D-Lampen mit der Osram-Doppelwendel, wenn Glühlampen ersetzt werden müssen: sie sind wirtschaftlich in der Stromausnutzung.

OSRAM-LAMPEN
Nel Licht für wenig Strom!
T 22

OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL

Schule für Obstbau, Gartenbau u. Fruchteverwertung Weixelstein, Post Ratschach, Untersteiermark

Kundmachung

Betreffend die Aufnahmen von Schülern und Schülerinnen.

Ziel der Anstalt:

Die Schule hat die Aufgabe Fachkräfte und Betriebsführer für gemischte landwirtschaftliche Betriebe mit vorherrschendem Obst- und Gartenbau bzw. mit Fruchteverwertung heranzubilden und sie zu aufrechten deutschen Menschen nationalsozialistischer Haltung zu erziehen. Sie steht Burschen und Mädchen offen. Die Ausbildung erfolgt in zwei Teilen. Das erste Jahr dient vorwiegend der praktischen Vorbereitung, das zweite Jahr der fachlich theoretischen Ausbildung.

Aufnahmebedingungen:

1. Für das Vorbereitungsjahr wird das vollendete 16. Lebensjahr (mindestens bis 30. Juni) gefordert.
2. Körperliche und geistige Eignung (ärztl. Zeugnis).
3. Beendigung der Volksschule mit gutem Erfolg, besonders in deutscher Sprache und Rechnen.
4. Nachweis einer zweijährigen praktischen Tätigkeit in einem Betriebe des Obstbaues, Gartenbaues, der Fruchteverwertung oder Landwirtschaft.

Lehrplan:

An der Anstalt werden folgende Gegenstände unterrichtet: Obstbau, Gartenbau, Fruchteverwertung, landwirtschaftl. Acker- und Pflanzenbau, Tierhaltung und einschlägige Hilfsfächer.

Zahlungsbedingungen:

Schüler und Schülerinnen des ersten Jahrganges erhalten freie Unterkunft und Verpflegung und haben keine Zahlung zu leisten.

Schulbeginn und -dauer:

Das erste Schuljahr (Vorbereitungsjahr) beginnt am 11. Januar. Die Anmeldung hat schriftlich bis zum 31. Dezember 1942 zu erfolgen.

Das Schuljahr dauert bis Mitte Dezember 1943.

Urkunden und Beilagen:

1. Abschlußzeugnis der Volks-, Haupt- oder Bürgerschule.
2. Nachweis der zweijährigen Praxis in einem einschlägigen Betriebe (auch elterliche Wirtschaft) durch den zuständigen Ortsbauernführer.
3. Geburts- und Heimatschein.
4. Kurzer, eigenhändig geschriebener Lebenslauf in deutscher Sprache.
5. Für deutsche Reichsangehörige kleiner Ariernachweis, für nicht Reichsangehörige Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes.
6. Einwilligung des Vaters oder Vormundes zum Eintritt in die Anstalt. Ausländer und Gast Schüler können nach Maßgabe freier Plätze Aufnahme finden. Nähere Auskünfte durch den Direktor.

Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark.

Im Auftrage
der Direktor: Molbl.

1609

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchtwaren) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Schwein 100—150 kg schwer, kauft Georg Zimmermann, Pickerndorf 141 bei Marburg. 1594-4

ZU KAUFEN GESUCHT

Abfälle Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

Trächtige Kalbin

verkauft Martin Soretz, Burgstall in den Büheln. 1593-3

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Hemdennäherinnen

werden sofort aufgenommen. Wäschefabrik Hido, Lang & Lichtenöcker, Cilli, Unterkötting. 1132-6

Braves

Mädchen

das perfekt kochen kann, wird gesucht. Anfragen: Blumengeschäft Spittau, Tegetthoffstraße 29. 1552-6

Näherinnen und Deckennäherinnen

werden gesucht. WEKA, Marburg/Drau, Tegetthoffstraße 15. 1569-6

Ehrliches, fleißiges

Stubenmädchen

oder Mädchen für alles gesucht. Franz, Mellingerstraße 19, Marburg/Drau. 1579-6

Lehrling

wird in der Gemischtwarenhandlung Hans Gruber, Schönstein, Untersteiermark, aufgenommen. 1587-6

Winzerleute und ein Knecht

der landwirtschaftlichen Arbeit vertraut, werden aufgenommen. Anschrift in der Verwaltung. 1586-6

Gesucht

nach Kirchberg (Büheln) für reichsdeutschen Haushalt Mädchen, welches Freude zur selbständigen Pflege eines 16monatigen Kindes und Instandhaltung einer Zweizimmerwohnung hat, Kenntnisse in deutscher Sprache, einfaches Kochen und Wäscheinstandhaltung erforderlich. Eilangebote mit Angabe von Referenzen und Lohnansprüche unter »Zuverlässig« an die Verwaltung. 1588-6

Jüngerer Bursche

für Landwirtschaft gesucht. Johann Gole, Koschagg 13, Marburg. 1611-6

Webliche Hilfskraft

intelligent, mit entsprechender Geschicklichkeit zur Ausbildung im Kopierfach gesucht. Photohaus Kieser, Marburg, Edm.-Schmied-Gasse 8. 1599-6

Verlässlicher

älterer Pferdeknecht

wird bei Franz, Marburg, Mellingerstraße Nr. 19, aufgenommen. 1598-6

Brave Hausgehilfin

mit Kochkenntnissen zur Familie gesucht. Anfragen Domgasse 1, Trafik, Marburg. 1597-6

Landwirtschaftliches Ehepaar

mit guter Nachfrage auf guten Dauerposten gesucht. Zuschriften unter »Eintritt jederzeit« an die Verw. 1596-6

Meier

mit 3 Arbeitskräften wird aufgenommen. Anfragen: Lembach 14 bei Marburg. 1595-6

Sattler-Tapeziererlehrling

wird bei freier Verpflegung im Hause aufgenommen. Michael Camlek, Sattler und Tapezierer, Wöllan. 1591-6

Hausgehilfin

nett, ehrlich, wird für gepflegten Haushalt sofort oder später aufgenommen. Fahrradgeschäft Leposcha, Hamerlinggasse 1, Marburg. 1603-6

Verkäuferin

für Gemischtwarenhandlung wird sofort aufgenommen. Zuschriften unter »Filialeiterin« an die Verw. 1602-6

Lehrling und Lehrmädchen

für Gemischtwarenhandlung werden sofort aufgenommen. Anträge unter »Alles im Hause« an die Verw. 1601-6

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

**Schüsse
in der Wüste**mit FOSCO ...ETTI und
GIOVANNI GRASSO.Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht
zugelassen! 1610**Lehrjunge** 15—16 Jahre alt, stark,
guter Redner möglichst
mit Hauptschule, aus gutem Hause, wird
fort aufgenommen bei Florianitsch Jo-
hann, Gemischtwarenhandlung, Schönstein
1600-6**ZU VERMIETEN****Schlafstelle** an solides Mädchen zu
vergeben. Anschrift in
Verwaltung. 1604-7**HEIRAT**

12

Witwer im mittleren Alter, mit kleiner
Pension, wünscht Bekannt-
schaft mit Fräulein vom Lande. Ehe nicht
geschlossen. Zuschriften unter »Mar-
burg« an die Verw. 1605-12**FUNDE — VERLUSTE**

13

Am Sonntag, den 29. November

HerrenfahrradMarke »Viktoria« Nr. 43.854 abhanden ge-
kommen. Rahmen und Kotflügel rot lak-
tiert (weiße Streifen), Sportlenkstange
mit Holzgriffen, Dynamo rot lackiert, gel-
be Felgen mit neuen Mäntel. Doppelsattel
mit grauen Stoffüberzug. Besonderes
Kennzeichen: Kettenschützer. Erueierung 50
Kronen Belohnung. Josef S c h r o l l,
Marburg, Narvikstraße 6. 1612-13**Ameiseneier, Arnika**sowie alle Heilkräuter kauft
laufend jede MengeW. G R E M S E, Kräutergrosshandlung
Graz, Gartenpasse 22 1519**Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark**Ab 1. Dezember 1942 bis Ende Februar 1943 werden auf die Petroleum-
abschnitte der Petroleumkarte L statt wie bisher 1 Liter 2 Liter abgegeben.

1590

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Im Auftrage: Dr. Wetz.**Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark**

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE E 2/74/1942

Graz, den 24. November 1942,

Bezug von Eiern In der 43. Zuteilungsperiode werden in der Untersteiermark auf den
Abschnitt a 43 der Reichseierkarte zwei Eier für jeden Versorgungs-
berechtigten ausgegeben.In der 44. Zuteilungsperiode werden in der Untersteiermark vier Eier für
jeden Versorgungsberechtigten ausgegeben, und zwar auf den
Abschnitt a 44 der Reichseierkarte zwei Eier,
Abschnitt b 44 der Reichseierkarte zwei Eier.Die zwei Eier der 43. Zuteilungsperiode und die vier Eier der 44. Zu-
teilungsperiode, also insgesamt 6 Eier, gelangen bis zum 20. Dezember 1942
zur Ausgabe.Die Verbraucher haben den Bestellschein 44 der Reichseierkarte bis zum
2. Dezember 1942 bei ihrem Kleinverteiler abzugeben.Um einen Doppelbezug zu vermeiden, sind die Verteiler verpflichtet, die
Einzelabschnitte a 43, a 44 und b 44, die auf den Reichseierkarten verbleiben,
durch Aufdruck ihres Firmenstempels zu entwerfen.

1589

Im Auftrag: gez. Dr. Artner.

2 Regen-Pferdedeckenauf der Straße von Puchdorf nach Stein-
dorf verloren. Abzugeben bei Weselitsch
Stefan, Steindorf 54 (Pettau). 1613**VERSCHIEDENES**

14

Tages-Preise für jede Menge Altmaschinen, Eisen, Metalle, Abfälle al-
ler Art. Übernahme Abwracksbetriebe. —
Lagernd große Auswahl Autoteile, Ma-
schinentelle und Nutzseisen. Max Weiß —
Nagystraße 14, Tel. 21-30. Vormals Gu-
stintschitsch. 1375-14**Gebe Melkkuh**für 3 Monate auf Futter. Josef Narath,
Oberrotwein 19, Marburg. 1607-14Tausche fast neue, chromatische
Harmonikagegen eine Freiton-Harmonika. Anzufragen
bei Hans Prach, Gastwirt in Rohitsch-
Sauerbrunn. 1592-14**Tausche** schweres, starkes Zug-
pferd gegen mittelschwere
früchtige Stute. Willkommhof, Wachsen-
berg. 1606-14**Prothesen** jeder Art — Leder — Leicht-
metall — Holz — orthopä-
dische Apparate, Leibbinden, Gummi-
strümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert
das führende Fachgeschäft F. E g g e r,
Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämt-
licher Krankenanstalten u. Sozialinstitute,
Marburg/Drau, Mellingerstraße 3, Cilli,
Marktplatz 13. 762-14**Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark**

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hypotheken auf Grundbesitz
in Stadt und LandKommundarlehnenSiedlungsdarlehnen

Haltung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt